

GENERÁCIÓK – EGYMÁS KÖZT
GENERATIONS AMONG GENERATIONS

ABSZTRAKTOK
ABSTRACTS

Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Szakképzési, Felnőttképzési és Tudásmenedzsment Intézet
Művelődéstudományi Tanszék

**KAPOCS (Kultúra, Könyvtár, Közösség – Andragógia – Pedagógia
– Oktatás – KutatóCSoport)**

Szerkesztette / Edited by

Szirmai Éva
Hevesi Tímea
Urbanik Tímea

Borító / Cover design

Toldi Gergő

Tördelés / Layout

Szigeti Márton

ISBN:

978-615-5946-96-7

Szeged,
2023

PROGRAM

*-gal jelöltük az online előadásokat

Május 11.

9:30–9:35 Megnyitó

9:45–11:15 **Plenáris előadások**

Hetesi E. (SZTE): Valóban ez a legjobb út? Generációs különbségek az online kutatásmódszertan megítélésében

Juhász T. (BGE) : Generációk közötti együttműködés a munkahelyeken

Gombos P. (MATE): Van-e generációs szakadék? Életkori sajátosságok az olvasás terén Magyarországon

11:15–12:45 Szekció 1. **Digitális világ**

Mitnyán L. (SZTE): A szakadék két oldala. A generation gap mint kulturális tapasztalat.

Dergez-Rippl D. (PTE): A mesterséges intelligencia-kutatás alapvető kérdéseinek filozófiai és pedagógiai vonatkozásai*

Horváth N. (SZIE): Innovatív tanítási-tanulási módszerek az online FutureLearn kulturális témájú oktatási programjaiban*

Mohos E. (ELTE): „Így változik a szabadidő” – avagy a médiatér hódítása*

12:45–13:45 Ebédszünet

13:45–15:15 Szekció 2. **Kultúra I. – Új hangsúlyok**

Hervé-Lóránth E. (Magyarország Innsbrucki Főkonzulátusa) – Kegyes E. (SZTE): A közösségi médiakommunikáció negatív hatásai: anomáliák és torzulások

Erdélyi E. (DFG): Se Fellini, se TikTok? A diákok és tanárok lehetséges generációs kompromisszuma a film- és médiafogyasztást illetően – egy személyes példa a gyakorlatból

Fejős S. (SZTE): Identitáskérdések megjelenítése a kortárs szerb filmalkotásokban

T. Molnár G. (SZTE): Az intergenerációs tanulás értelmezése történeti kontextusban

Kovács-Krassói A. (Móra F. Múzeum): Egy életmű, több perspektíva, új generáció.

Móra Ferenc életműve új hangsúlyokkal

15:15–16:45 Szekció 3. **Olvasáskutatás**

Bartha K. – Vígh B. I. (PKE): Édesanyák olvasási szokásai óvodás gyermekeikkel kétnyelvű környezetben*

Péterfi R. (OPKM) – Wittinger Á. (OH): Olvasási szokások és értékpreferencia

Radics K. (EKKE): Az olvasási szokásokat befolyásoló tényezők vizsgálata a felnőtt korosztály körében*

Boszó R. – Patkósné Hanesz A. (SZTE): Unalom? Nyugalom? Izgalom? – Szegedi gimnazisták olvasási szokásai és azok változásai egy évtized alatt

Urbanik T. (SZTE): Olvasó generációk, generációs olvasmányok. A 2022-es szegedi olvasáskutatás toplistái

16:45–17:00 Kávészünet

17:00–18:00 Szekció 4. **Könyvtár**

Tóth M. (Hambas B. Pest Megyei Könyvtár, PTE): Társadalmi mobilitás és könyvtárhasználat

Dani E. – Szabó D. (DE): A könyvtárak médiatudatossága és az olvasóvá nevelés stratégiái a közösségi média hozzájárulásával*

Hajdu K. (EKKE): Felsőoktatási könyvtárak útkeresése a tudás- és kultúráközvetítésben*

Szekció 5. **Menedzsment**

Csástyu L. (SzSzbV Kormányhivatal): A generáció fogalmának megjelenése a magyar menedzsment szakirodalomban*

Angyal V. (DE): A vállalkozói motivációk és kompetenciák a generációk tükrében*

Tóth B. Sz. (SZTE): Intergenerációs tanulás és tudásmegosztás közfeladatot ellátó szervezetekben

18:30

Kultúrprogram – Múzeumlátogatás: *HungarIkon* (Fekete Ház)

Május 12.

9:00–10:30 Szekció 6. **Kultúra II. – Generációs értelmezések**

Medgyesi K. (SZTE): A gyermekkor hatása a politikus tevékenységére – intragenerációs mobilitás Grósz Károly életútjában

Bernáth A. (SZTE): Generációs konfliktusok Shakespeare drámáiban; Shakespeare tanítása a mai diákoknak

Szirmai É. (SZTE): „...egyba zutunk” Egyes tömegműfajok retorikai és színpadi újraértelmezése (Böröcz – Pálinkás – Szigeti: Éneklő fiatalok)

Hevesi T. (SZTE): Tudják-e értelmezni a nagyapáik korosztálya által írt haikut a mai tinédzserek?

Kiss F. (DE): Ami összeköt – jótékony szakmafejlesztés

10:30–12:00 Szekció 7. **Felsőoktatás – Tanulás egymástól**

Erdei G. – Tóth B. (DE): Oktatási expanzió, új felsőoktatási funkciók és a jóléti társadalom kapcsolódási pontjai – a Debreceni Egyetem Senior Egyetem programja

Koller I. Zs. (PTE): Versenyalapú és együttműködés-alapú tanulás a közösségi nevelésben*

Boszó R. (SZTE) – Jármay E. (PE) – Keczer G. (SZTE): Generációk egymásról – egy levelező tagozatos hallgatók körében végzett felmérés első eredményei

Konczos Zs. (Benedek E. Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény) – Tóthné Aszalai A. (SZTE): Pályatükör. Fiatal logopédusok társadalmi presztízse, elégedettsége*

Bencéné Fekete A. A. – Bence-Kiss K. (MATE): Tanító szakos hallgatók ismeretei a gamifikációról*

12:00–13:00 Ebédszünet

13:00–14:30 Szekció 8. **Oktatás – Új módszerek**

Jakab N. (Gandhi Gimn.): Selfie – Digitális intézményi önarckép egy nemzetiségi intézményben*

Kispál-Podrácz Gy. (ELTE): A közösségi tanulás támogatása kooperatív módszerekkel

Dudok F. – Kovács E. (SZTE): Fenntarthatóságra nevelés egy társasjáték keretein belül

Petzné Tóth Sz. (SZE) – Csiszár V. (Weöres S. Általános Iskola): Tudástranszfer az alsó tagozatos matematika oktatásban*

Dudok F. – Forrás Á. (SZTE): A matematikai szorongás alakulása pedagógusváltás során

14:30–16:00 Szekció 9. **Közművelődés – Fiatalok és idősek**

Juhász E. (DE): Generációk a közművelődésben

Orbán H. (SZTE, Szent-Györgyi A. Agóra): Generációs hidak a közművelődésben

Újvári E. – Királykuti A. (SZTE): Generációk viszonya a lokális értékekhez Szeged Klebelsberg-telepen

Kovácsné Biczó K. (ELTE): A kultúraközvetítés speciális módja – a falugondnokok tevékenysége a kistelepüléseken

Bajusz K. (PTE): Generációk egymásért – holisztikus időügyi tervek Pécsen*

Grossmann E. – Gál Zs. (SZTE): Wiselife – Az időskort érintő előítéletek leküzdése – Egy Erasmus+ KA projekt tapasztalatai

16:00 A konferencia zárása

A KONFERENCIA LÉTREJÖTTÉT A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM JUHÁSZ
GYULA PEDAGÓGUSKÉPZŐ KAR TUDOMÁNYOS ÉS MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGET
TÁMOGATÓ PÁLYÁZATA TETTE LEHETŐVÉ.

THE CONFERENCE HAS BEEN MADE POSSIBLE BY A GRANT FROM THE
UNIVERSITY OF SZEGED, FACULTY OF EDUCATION, SUPPORTING SCIENTIFIC
AND ARTISTIC ACTIVITIES.

ANGYAL VIRÁG
DE GTK, egyetemi hallgató
angyalvirag98@gmail.com

A vállalkozói motivációk és kompetenciák a generációk tükrében

Kulcsszavak: vállalkozói motivációk, vállalkozásalapítási motivációk, vállalkozói kompetenciák, generációk

Kutatásomban a vállalkozói motivációkat, kiemelve a vállalkozásalapítási motivációkat, illetve a vállalkozói kompetenciákat vizsgálom, melyhez kérdőívet alkalmaztam. Napjainkban egyre népszerűbb saját vállalkozást alapítani, legyen szó egyéni vállalkozásról vagy gazdasági társaságról. Emiatt a munkaerőpiacon jelentős arányban jelen vannak a vállalkozók, akik között már nemcsak az X és az Y, hanem a Z generáció tagjai is képviseltetik magukat. Vállalkozók három generációból, megannyi remek ötlettel és innovációval, melyekből a legkülönfélébb termékek és szolgáltatások születnek. Mi lehet a hajtóerő, hogy ezt a létet választják az emberek? Az önmegvalósítás? A függetlenség iránti vágy? Esetleg a kreativitás kibontakoztatása? Mi lehet a sikeres vállalkozók titka? Szerencsés csillagok alatt születtek, vagy a személyiségükben, kompetenciáikban rejlik a megoldás?

A kutatásom egyik központi területe a vállalkozásalapítás motivációinak köre. Ezen túl figyelmet fordítottam a vállalkozói kompetenciák fontosságára. Ezt elmélyítve választ keresek továbbá arra is, hogy az önértékelést elvégezve milyen kompetenciák jelennek meg erősségként, és melyek szorulnak a jövőben fejlesztésre a kutatásban részt vett vállalkozóknál. Továbbá megvizsgálom, milyen eltérések és egyezőségek figyelhetők meg a generációk között a vállalkozásalapítási motivációkat, illetve a vállalkozói kompetenciákat illetően.

Entrepreneurial Motivations and Competences Across Generations

Keywords: entrepreneurial motivations, motivations for starting a business, entrepreneurial competencies, generations

In my research I investigate entrepreneurial motivations with a focus on motivations to start a business and entrepreneurial competencies, using a questionnaire. Nowadays, it is becoming increasingly popular to start one's own business, be it a sole proprietorship or a business partnership. As a result, there is a significant proportion of entrepreneurs in the labour market, including not only Generation X and Y but also Generation Z. Entrepreneurs from three generations, with a wealth of great ideas and innovations, resulting in a wide variety of products and services. What could be the driving force that makes people choose this way of life? Is it self-fulfilment? The desire for independence? Is it a desire to unleash their creativity? What is the secret of successful entrepreneurs? Were they born under a lucky star or is it their personality and skills that hold the key? One of the central areas of my research is the motivations for starting a business. I have also paid attention to the importance of entrepreneurial competencies and self-assessment, which reveals which competencies emerge as strengths and which need to be developed in the future for the entrepreneurs in the research. I will also examine the differences and similarities between generations in terms of motivations for starting a business and entrepreneurial competencies.

BAJUSZ KLÁRA

PTE BTK Humán Feljesztési és Művelődéstudományi Intézet, egyetemi
docens

bajusz.klara@pte.hu

Generációk egymásért – holisztikus idősügyi tervek Pécsen

Kulcsszavak: időskori tanulás, tudatos idősödés, felkészülés az időskorra

Az előadás célja, hogy folyamatában mutassa be a nemrég életbe lépett pécsi Idősügyi Stratégia elkészítési folyamatát és főbb célkitűzéseit. A dokumentum hármas egysége az alábbiakból áll össze: 1. az idősödésre való tudatos felkészülés; 2. az aktív időskor lehetőségei. 3. a gondozásra szorulókat ellátási rendszerének fejlesztése. Az idősek (65+) célcsoportja erősen heterogén, eltérő igényekkel. A megfelelő, intergenerációs, holisztikus megközelítésű, települési szinten megvalósítható idősopolitika hálózatos gondolkodást és szektorközi együttműködést igényel. Mindehhez szemléletváltásra van szükség minden szinten: egyrészt az egyén oldaláról az időskorra való tudatos felkészülésben; a közösségek oldaláról a generációk közötti valós együttműködés megteremtésében; a döntéshozók oldaláról pedig a megfelelő, átfogó szemléletű szabályozási és finanszírozási rendszer biztosításában. A feladat hosszútávú és összetett, de ideje megtennünk az első lépéseket. A pécsi Idősügyi Stratégia egyik fő célkitűzése egy Senior Központ létrehozása. Az intézmény célja, hogy összefogja a város idősügyi tevékenységét. Informálja azokat, akik nyugdíj után tovább dolgoznának, jogi tanácsadásra vagy ellátásra szorulnak. A város szenior önkéntes hálózatának központja is itt alakul ki. A tanulásra, sportra, a szabadidő közös eltöltésére alkalmas terek az időskortatást és a nappali ellátást szolgálják.

Generations for Each Other – Holistic plans for the elderly in Pécs

Keywords: senior learning, conscious aging, preparation for old age

The purpose of the presentation is to present the process and main objectives of the recently implemented Elderly Strategy of Pécs. The document has three units: 1. conscious preparation for aging. 2. the possibilities of active aging. 3. development of the care system. The target group of the elderly (65+) is highly heterogeneous, with different needs. An appropriate elderly policy requires networked thinking and intersectoral cooperation. A change of attitude is needed at all levels: the cooperation of individuals, communities and decision-makers is needed. The task is long-term and complex, but it is time to take the first steps. One of the main objectives of the Pécs Elderly Strategy is to create a Senior Center. The aim of the institution is to bring together the city's activities for the elderly. It informs those who would like to continue working after retirement, and those who need legal advice or help in daily life. The center of the city's senior volunteer network is also established here. Spaces suitable for learning, sports, and spending free time together would be used for senior education and day care.

BARTHA KRISZTINA
PKE Nagyvárad, adjunktus
barthakrisztina@partium.ro

VIGH IVETT-BARBARA
PKE Nagyvárad
v.ivett.barbara@gmail.com

Édesanyák olvasási szokásai óvodás gyermekeikkel kétnyelvű környezetben

Kulcsszavak: olvasási szokások, kétnyelvűség, identitás, anyanyelv

Egy gyermek fejlődésében befolyásoló szereppel bír, hogy kiskorában milyen mennyiségben és milyen minőségű szöveget mondanak neki. A mondókázás és a meseolvasás hatással van a beszédfejlődésre, különböző mentális folyamatokra, megalapozza az identitást és egy kultúrához való tartozás élményét is. Mindehhez fontos a gyermekek számára biztosítani a koruknak megfelelő olvasmányokat. A legkisebbek számára a közös mondókázás, mesemondás, képolvasás mind hozzájárulnak a fejlett anyanyelvi kompetenciák és az identitás kialakulásához, valamint a szülő-gyermek kapcsolat ápolásához is.

Kutatásunk fő célja megismerni, hogy milyen olvasási szokásokkal rendelkeznek napjainkban a Partiumban élő óvodáskorú gyermekeket nevelő édesanyák a gyermekekkel való foglalkozás során. Feltételezzük, hogy 1) a mondókázás része a mindennapi közös tevékenységnek, valamint hogy a klasszikus magyar nép- és műmeséket máig sokan olvassák vagy mondják gyermekeiknek; 2) összefüggés van a gyermek beszédindulása és az otthoni anyanyelvi tevékenységek között; 3) az édesanyák olvasási szokásaikkal tudatosan tesznek gyermekeik magyar identitásának kialakulásáért.

A felmérés online kérdőíves módszerrel történt. 100 édesanya válaszolt a kérdéseinkre. Az eredményekből kiderült, hogy milyen gyakran olvasnak gyermekeiknek az édesanyák, mekkora könyvkészlettel rendelkezik napjainkban egy partiumi óvoda, melyek a gyerekek körében legnépszerűbb mondókák, illetve mesék.

Mothers' Reading Habits with their Preschool Children in a Bilingual Environment

Keywords: reading habits, bilingualism, identity, native language

The quantity and quality of text children are told at an early age has a great influence in their development. Reciting them rhymes and reading fairy tales has an impact on speech development, various mental processes, and establishes identity and the sense of belonging to a culture. With this, it is important to provide children with age-appropriate reading material. For the smallest children, sharing rhymes, telling stories, and interpreting pictures all contribute to the development of language competencies and identity, as well as nurturing the parent-child relationship.

The aim of our research is to find out what kind of reading habits mothers of preschool-age children have. We assume that 1. reciting rhymes is part of everyday common activities, and that many mothers read or tell their children classic Hungarian folk tales and fairy tales; 2. there is a correlation between the start of the child's speech and mother tongue activities at home; 3. mothers consciously contribute to the development of their children's Hungarian identity with their reading habits.

The research was conducted using an online questionnaire. 100 mothers answered our questions. The results revealed how often mothers read to their children, the number of books a preschooler in Partium currently owns, and which nursery rhymes and fairy tales are the most popular among children.

BENCÉNÉ FEKETE ANIKÓ ANDREA
MATE Kaposvári Campus, Neveléstudományi Intézet, egyetemi docens
bencene.fekete.aniko.andrea@uni-mate.hu

BENCE-KISS KRISZTINA
MATE Kaposvári Campus, Kereskedelem és Marketing Tanszék, adjunktus
bence-kiss.krisztina@uni-mate.hu

Tanító szakos hallgatók ismeretei a gamifikációról

Kulcsszavak: gamifikáció, tanító szakos hallgatók, természetismeret és matematika óra

A 21. században megváltoztak a nevelési igények, az ismeretanyag is átalakult, ami új utak, módszerek alkalmazását várja el a pedagógusoktól. A leendő tanítókat a képzés során a leghatékonyabb eljárásokkal kell megismertetni. A gamifikáció az oktatás esetében a játékalapú működési elvek, játékesztétika és játékkervezői gondolkodás használata a cselekvés sarkallására, a tanulás elősegítésére, a problémák megoldására. 2022-ben végzett kutatásunk célja annak feltárása, hogy a végzős tanító szakos hallgatók (N=72) milyen ismeretekkel rendelkeznek a gamifikációról. Kutatási kérdéseink arra irányultak, hogy mennyire tartják hatékonynak, és milyen tantárgyak esetében, az óra melyik részében alkalmaznák ezt a módszert. Az adatok elemzése IBM SPSS for Statistics program segítségével történt. A leíró statisztikák mellett vizsgáltuk az összefüggést a módszer alkalmazása és a nemek között, valamint a hallgató gyakorlati helye között. Az eredmények arra mutattak rá, hogy a módszertan kurzusokon felkészítik a hallgatókat a gamifikáció alkalmazására, elsősorban természetismeret és matematika óra keretében használnák szívesen.

Knowledge of Education Students about Gamification

Keywords: gamification, education students, science and mathematics lessons

In the 21st century, the needs of education have changed. Knowledge has also been transformed, which challenges teachers to use new ways and methods. Future teachers should be introduced to the most effective methods during training. In the case of education, gamification is the use of game-based operating principles, game aesthetics and game design thinking to stimulate action, promote learning, and solve problems. The aim of our research conducted in 2022 is to reveal what knowledge graduate education students (N=72) have about gamification. Our research questions focused on how effective they consider it to be, for which subjects and in which part of the lesson would it be used. The data was analyzed using the IBM SPSS for Statistics program. In addition to descriptive statistics, we examined the correlation between the application of the method and gender, as well as the student's place of practice. The results showed that the methodology courses prepare the students for the use of gamification, and they would like to use it mainly in the context of science and mathematics lessons.

BERNÁTH ANDRÁS
SZTE JGYPK Modern Nyelvek és Kultúrák Tanszék, adjunktus
bernath.andrás@szte.hu

Generációs konfliktusok Shakespeare drámáiban; Shakespeare tanítása a mai diákoknak

Kulcsszavak: Shakespeare, *Rómeó és Júlia*, *Szentivánéji álom*, generációs konfliktusok, irodalomtanítás

Shakespeare drámáiban fontos szerepet játszanak a generációk közötti konfliktusok, mind a tragédiákban, mind a komédiákban. Noha utóbbiakban a konfliktusok végül megoldódnak, a vígjátékokban is találhatunk tragikus epizódokat, ahogy a tragédiákban is komikus elemeket, jelezve, hogy a kettő között keskeny a határvonal, és a generációs konfliktusok könnyen tragédiához vezethetnek. Felvetődik azonban a kérdés, hogy mit jelentenek ezek a klasszikus, immár több mint négy évszázados művek a ma emberének, különösen a mai fiataloknak, gyerekeknek, illetve hogyan ábrázolhatjuk és taníthatjuk őket a különböző korosztályoknak.

A dolgozat a *Szentivánéji álom* és a *Rómeó és Júlia* generációs konfliktusait vizsgálja röviden, majd ezek lehetséges tanítási módszereit az általános iskolától az egyetemig. A téma jelentőségét az adja, hogy Shakespeare ma már hetedik osztályos tananyag az irodalom oktatásában. Bár Shakespeare drámáit már a romantika korában is igyekeztek megismertetni a gyermekekkel, a kultúrák közvetítés új módjai, különösen a digitalizáció hatásai sokat segíthetnek ebben is, hiszen néhány kattintással elérhetőek nemcsak a drámák eredeti szövegváltozatai és fordításai, hanem különféle színházi felvételek és filmváltozatok, jelentősen rövidített és egyszerűsített adaptációk is. A dolgozat végül arra is kitér, hogyan vélekednek a mai hetedik osztályos gyerekek, illetve az egyetemisták *Rómeó és Júlia* tragédiájáról.

Generational Conflicts in Shakespeare's Plays; Teaching Shakespeare to Modern Students

Keywords: Shakespeare, *Romeo and Juliet*, *A Midsummer Night's Dream*, generational conflicts, literature teaching

Generational conflicts play an important role in Shakespeare's plays, both in tragedies and comedies. Although the conflicts are resolved at the end of the comedies, they also include tragic episodes, while the tragedies also contain comic elements, which mark that the borderline between the two is narrow, and generational conflicts can easily turn into tragedies. The question arises, though, what these classic works, created over four centuries ago, mean to modern people, and how they can be represented and taught to various age groups.

The paper briefly examines the generational conflicts of *A Midsummer Night's Dream* and *Romeo and Juliet*, then considers their teaching and some possible teaching methods from elementary school to college. The significance of the topic is marked by the fact that Shakespeare is now part of the literature curriculum already in seventh grade. Although Shakespeare's plays were introduced to children already in the Romantic Period, the new means of communication and cultural dissemination, in particular digital media, can considerably enhance this too, as not only the original texts and their translations are available online, but also various video recordings of stage productions and film adaptations, including abridged and simplified ones. Finally, it is also discussed how today's youth, from seventh graders to college students, view the tragedy of *Romeo and Juliet*.

BOZSÓ RENÁTA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, mesteroktató
bozso.renata.olga@szte.hu

JÁRMAI ERZSÉBET MÁRIA
Pannon Egyetem, ny. főiskolai tanár
jarmai.elisabeth@gmail.com

KECZER GABRIELLA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, egyetemi docens
keczergabriella@gmail.com

Generációk egymásról – egy levelező tagozatos hallgatók körében végzett felmérés első eredményei

Kulcsszavak: felsőoktatás, generációs sajátosságok, kompetenciák, tanulási jellemzők

Az egyes generációk egymásról alkotott véleményének megismerése elengedhetetlen ahhoz, hogy a felsőoktatásban ösztönözzük az intergenerációs tanulást és megfelelően tudjuk facilitálni a multigenerációs hallgatói csoportok működését, a munkahelyeken pedig elősegítsük a jelenleg aktív négy generáció – Baby Boomer, X, Y és Z – kollaborációját. Kutatásunkban azt vizsgáltuk, hogy a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának különböző életkorú, levelező tagozatos hallgatói hogyan látják a maguk korcsoportját, illetve a többi generációt a multigenerációs csoportban szerzett élményeik, tapasztalataik alapján. Célunk annak megállapítása volt, hogy a szakirodalmi modellekben és korábbi kutatásokban megjelenő generációs jellemzőket visszaigazolják-e a hallgatói vélemények, illetve kirajzolódnak-e korcsoporthoz köthető különbségek az egyes

generációk megítélésében. Felmérésünket önkéntes, anonim, online kérdőív segítségével végeztük 2023 januárjában. A 150, 40 év alattiak és 40 év felettiak véleményét közel azonos arányban reprezentáló válasz alapján megállapítható, hogy a generációs elméletekben megjelenő jellemzők egy részét a hallgatók tapasztalatai is megerősítik, más részüket azonban nem tartják érvényesnek a megkérdezettek. Figyelemreméltó, hogy a 40 év alattiak és a 40 év felettiak véleménye a kérdések többségében nem tér el jelentősen egymástól, azaz életkortól függetlenül hasonlóan látják az egyes generációkat.

Generations about Each Other -- Precursory results of a survey with part-time students

Keywords: higher education, attributes, competencies, learning characteristics of generations

Awareness of how each generation views the other is essential to encourage intergenerational learning in higher education and to properly facilitate multigenerational student groups, and foster collaboration between the four generations – Baby Boomer, X, Y and Z – currently active in the workplace. We investigated how part-time students of different age cohorts at the Juhász Gyula Faculty of Teacher Education, University of Szeged perceive their own age group and other generations based on their experiences in multigenerational groups. We aimed to find out whether the generational characteristics emerging in theoretical models and previous research are confirmed by the students' perceptions, and whether age-related differences in the perceptions can be discovered. Our survey was conducted using a voluntary, anonymous, online questionnaire in January 2023. The 150 responses, representing an almost equal proportion of respondents aged under and over 40, show that some of the characteristics reflected in the generational theories are confirmed by the experiences of the students, while others are not. It is noteworthy that the opinions of those under 40 and those over 40 do not differ significantly in the majority of questions, i.e. they have a similar perception of each generation regardless of age.

BOZSÓ RENÁTA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, mesteroktató
bozso.renata.olga@szte.hu

PATKÓSNÉ HANESZ ANDREA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, adjunktus
patkosne.hanesz.andrea@szte.hu

Unalom? Nyugalom? Izgalom? Szegedi gimnazisták olvasási szokásai és azok változásai egy évtized alatt

Kulcsszavak: olvasási szokások, könyvtár, Z generáció, információs műveltség

Az olvasási szokások mennyiségi, minőségi szempontból, de eszközhasználat tekintetében is folyamatos átalakulásban vannak. Az utóbbi bő egy évtizedben különösen sok változás történt, melyek nem hagyták érintetlenül ezt a területet sem, miközben a stratégiai cél változatlanul az olvasóvá nevelés maradt.

Az SZTE JGYPK Művelődéstudományi Intézetének könyvtártudományi szakcsoportjaként 2011-ben egy trendkutatás első állomásának szántuk a szegedi felső tagozatos és középiskolás tanulók körében végzett olvasáskutatást. Ennek kérdőívét aktualizálva, online felületre átültetve 2022-ben megismételtük méréseinket. Ebből most a szegedi gimnáziumok tanulóira vonatkozó megállapításainkat szeretnénk összefoglalni. A 2011-ben vizsgált középiskolások – a népszerű generációelméleti besorolást alapul véve – az Y generáció utolsó képviselői voltak, míg a most megkérdezett fiatalok a Z generációhoz tartoznak. Hipotéziseink szerint azonban nem önmagában a generációváltás, hanem az időközben végbement technológiai fejlődés és a karanténnal, online oktatással telt időszak is lenyomatot hagyott a korosztály szabadidős, könyvtárhasználati és olvasási szokásain, preferenciáin.

Kutatási célunk feltárni, hogy hogyan töltik szabadidejüket a fiatalok, mennyi időt fordítanak az online jelenlétre, mit, mikor és milyen eszközökön olvasnak, járnak-e könyvtárba és hogyan vélekednek ezen intézménytípus szerepéről, s mindezt igyekszünk a 2011-es kutatás eredményeivel összevetve vizsgálni.

Boredom? Calm? Excitement? Reading habits of Szeged high school students and their changes over a decade

Keywords: reading habits, library, Generation Z, information literacy

Reading habits are constantly changing in terms of quantity, quality and terms of the use of tools. In the last decade or so, there have been many changes that have not left this area untouched, while the strategic goal has remained the same: to educate people to become readers.

In 2011, as the library science group of the Institute of Cultural Studies of the University of Szeged, we conducted a reading survey among upper secondary and secondary school students in Szeged as the first step in a trend study. The questionnaire was updated and transferred to an online platform, and our measurements were repeated in 2022. From this, we would now like to summarise our observations for Szeged secondary school students. The secondary school students surveyed in 2011 – based on popular generational theory – were the last representatives of Generation Y, while the young people we are now interviewing belong to Generation Z. However, we hypothesise that it is not the generational change per se, but rather the technological development and the period of quarantine and online education that have left their mark on the leisure, library and reading habits and preferences of this age group.

Our research aims to explore how young people spend their free time, how much time they spend online, what do they read, when and on what devices, whether they go to the library and how they perceive the role of this type of institution, and compare this with the results of the 2011 survey.

CSÁSTYU LILLA
Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal,
kabinetirodai kapcsolattartó
csastyulilla@gmail.com

A generáció fogalmának megjelenése a magyar menedzsment szakirodalomban

Kulcsszavak: generációk, generáció fogalma, generáció a menedzsment irodalomban, generáció meghatározások

A generáció megjelölés általában egy adott időszakban született emberek csoportját jelenti, akik hasonló életkörülmények között nőttek fel és közös élményeket, értékeket, szokásokat szereztek életük során. Ilyen lehetett például egy háború vagy egy kormányváltás megélése, esetleg egy új technológiai termék, a mobiltelefon bevezetése. Ezek a generációk általában az évszámok alapján vannak meghatározva, például a „baby boomer” generáció, akik 1946 és 1964 között születtek, vagy a „millennáris” generáció, akik az 1980-as évek végétől az 1990-es évek végéig születtek, vagy a digitális bennszülöttek, akik 1995-2000 között születtek.

A generációk közötti különbségek általában az életkörülmények, a technológiai fejlesztések, a társadalmi változások és az értékrend különbözőségeiből adódnak. Ezek az eltérések hatással lehetnek az emberek gondolkodására, viselkedésére és az élethez való általános hozzáállására. Ennek a jelenségnek a megértése hasznos lehet a marketing, a társadalomtudományok, az oktatás, a menedzsment és számos más területen. Azonban meg kell vizsgálni, hogy a generáció fogalma alatt ugyanazt értjük-e mindannyian. Ebből az apropóból a szisztematikus irodalomelemzés módszerével a Scopus, Matarka és Science adatbázisokkal vizsgálok meg a magyar menedzsment-szakirodalmat a generáció fogalmának értelmezése céljából.

Appearance of the Concept of Generation in Hungarian Management Literature

Keywords: generations, the concept of generation, generation in the management literature, definition of generation

The word generation usually refers to a group of people born in a given period, who grew up in similar living conditions and acquired common experiences, values, and habits during their lives. This could be, for example, experiencing war or a change of government, or perhaps the introduction of a new technological product, the mobile phone. These generations are usually defined based on years, for example, the "baby boomer" generation, who were born between 1946 and 1964, or the "millennial" generation, those born from the late 1980s to the late 1990s.

Differences between generations usually result from differences in living conditions, technological developments, social changes and values. These differences can affect people's thinking, behaviour and general attitude towards life. Understanding this phenomenon can be useful in marketing, social sciences, education, management and many other fields of life. However, it is necessary to examine whether we all mean the same by the concept of generation. For this reason, I will use the systematic literature analysis method to examine the Hungarian management literature with the search engines Scopus, Matarka and Science, in order to interpret the concept of generation.

DANI ERZSÉBET

DE BTK, Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, tanszékvezető
egyetemi docens, könyvtárigazgató
dani.ertzsebet@arts.unideb.hu

SZABÓ DÓRA

DE BTK, PhD hallgató
szabo.dora@arts.unideb.hu

A könyvtárak médiatudatossága és az olvasóvá nevelés stratégiái a közösségi média hozzájárulásával

Kulcsszavak: könyvtár, közösségi média, médiatudatosság, információs műveltség, olvasóvá nevelés, influenszer

A technikai vívmányok fejlődése a könyvtártudományban, közgyűjteményekben is teret kapott. Az infokommunikációs technikák számtalan lehetőséget biztosítanak a könyvtáraknak a fejlődésre az olvasói kör bővítése érdekében. A könyvtár lényege nemcsak az általános könyvtári szolgáltatások kínálata, hanem az érzelmi odafordulás, a motiváció, amely olvasásra ösztönöz.

Mind a hagyományos, mind a digitális módszerek segítik az olvasóvá nevelés folyamatát, aminek új lehetőséget ad a közösségi média, mely az életünk szerves részévé vált. Az új interaktív közeg, melyben az influenszer-tevékenység nagy sikernek örvend, széleskörű fogyasztói elérést biztosít, ami által a hatása felerősödik, és az internet szereplői a könyvtárak bizonyos szolgáltatásait is segítik.

Mindezek fényében a következő kérdésekre keressük a választ:

- Hogyan lehet a közösségi média és influenszerek által az embereket olvasásra vagy könyvtárba járásra ösztönözni?
- Hogyan tudják a könyvtárak hatékonyan támogatni az olvasást és az információs műveltséget egy gyorsan változó világban, ahol a digitális eszközök terjedése és fejlődése megállíthatatlan?
- A könyves influenszerek milyen mértékben és hogyan járulnak hozzá az olvasóvá neveléshez, és együttműködnek-e a könyvtárakkal?

Kutatásunk során szeretnénk bemutatni a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár (Kecskemét) közösségi média platformjainak használatát. A könyvtár jó gyakorlatait tervezzük kiegészíteni hazai könyves influenszerekkel készített mélyinterjúkkal annak érdekében, hogy hozzájáruljunk az irodalmi és kulturális mediációhoz, és hogy bemutassuk a két csoport közötti metszéspontokat.

Libraries' Strategies for Media Awareness and Reader Education Involving Social Media

Keywords: library, social media, media awareness, information literacy, reader education, influencers

The development of technological achievements in library science has also found space in public collections. Infocommunication techniques provide countless opportunities for libraries to evolve to expand their readership. The essence of the library is not only the provision of general library services but also the emotional appeal, the motivation that encourages reading.

Both traditional and digital methods help to educate readers about the new possibilities of social media, which have become an integral part of our lives. The new interactive medium, on

which the influencer activities enjoy great success, offers a wide consumer reach, which increases their impact, and the Internet actors also help certain library services.

In light of all this, we are looking for answers to the following questions:

- How can social media and influencers encourage people to read or go to the library?
- How can libraries effectively support reading habits and information literacy in a rapidly changing world where the spread and development of digital tools is inevitable?
- To what extent and how do book influencers contribute to reader education, and do they collaborate with libraries?

During our research, to present the use of social media platforms of the Hungarian Bács-Kiskun County Military József Library (Kecskemét). We plan to complement the library's best practices with in-depth interviews with Hungarian book influencers, to recommend them for literary and cultural mediation, and represent intersections between the two groups.

DERGEZ-RIPPL DÓRA
PTE KPVK, Kultúra- és Társadalomtudományi Intézet, adjunktus
ripdor@gmail.com

A mesterséges intelligencia-kutatás alapvető kérdéseinek filozófiai és pedagógiai vonatkozásai

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, filozófia, emberi gondolkodás, antropomorfizálás, modellálás

A mesterséges intelligencia már nemcsak a tudomány és technológia, hanem mindennapi életünk számára is meghatározó tényezővé vált, és ez elméleti és gyakorlati kihívásokat jelent mindannyiunk számára. Az elmélet felől közelítve elmondhatjuk, hogy az MI-fejlesztés exponenciális gyorsulása miatt egyre nagyobb teret hódít életünkben egy új ismeretelméleti szempont: „valami” van emberen túl, de Istenen innen. Előadásomban a következő kérdésekre keresem a választ: 1. A fentiek fényében mit jelent az emberi gondolkodás, és hogyan hat rá az MI-diszciplína? 2. Ez felveti a kérdést: hogyan viszonyulunk az MI létezésének tényéhez? 3. Milyen általános magyarázatot nyújt erre vonatkozóan a filozófia (új emberfogalom, ember és MI határának kijelölése, a gondolkodás modellálhatósága)? 4. Hogyan jelentkezik mindez a pedagógia területén? Milyen kihívásokat, „próbákat” kell kiállniuk a tanároknak, és hogyan tudnak irányt mutatni a diákoknak, akik talán használják, de tágabb elméleti összefüggésben nem értik a mesterséges intelligenciát? Előadásomban a kérdéskört az elmélet és a gyakorlat felől is vizsgálom, és a téma filozófiai és pedagógiai vonatkozásait egyaránt érintem. Célom az MI-vel kapcsolatos alapvető kérdések megvilágítása, és szisztematikus átgondolása, hiszen a 21. század legjelentősebb kulturális tényéről van szó.

Basic Questions of Artificial Intelligence-Researches – Philosophical and pedagogical aspects

Keywords: artificial intelligence, philosophy, human thinking, antropomorphisation, modelling

Artificial intelligence has become a defining factor, not only in the world of science and technology, but in our everyday life as well. This is a major theoretical and practical challenge for us. From theoretical point of view we can assume that the exponential acceleration of AI development entails a new epistemological view: there is „something” beyond humanity – without reaching the notion of God. In my presentation I address the following questions. 1. In the light of the foregoing what does human thinking mean? 2. This raises the question of how we deal with AI. 3. What kind of explanation can philosophy provide to us (a new notion of human being, giving the limit of humanity and AI, the modelling of thinking)? 4. How does it occur in pedagogy? What kind of tests teachers have to pass? What guidance can they give to pupils who perhaps can use AI but theoretical coherence is unclear to them? In my presentation I examine these questions in regard of theory and practice. Besides I reach the philosophical and pedagogical aspects of the issue. My aim is to shed light on the basic questions of AI and look at them systematically, because the issue of AI is the most remarkable cultural fact of the 21st century.

DUDOK FANNI
SZTE JGYPK Tanítóképző Tanszék, adjunktus
dudok.fanni@szte.hu

FORRÁS ÁGNES
SZTE JGYPK Tanítóképző Tanszék, egyetemi hallgató
forras.agi980916@gmail.com

A matematikai szorongás alakulása pedagógusváltás során

Kulcsszavak: szorongás, matematikai szorongás, pedagógusváltás, matematika oktatása

A matematikai szorongás a matematikai feladatok elvégzése során jelentkező kellemetlen érzés, idegesség és félelem állapotát jelenti. Gyakori probléma, amely az általános iskolától kezdve érinti a diákokat, és bizonyítottan negatív hatással van pl. a tanulmányi teljesítményre és a mindennapi életre. A matematikai szorongás okai összetettek és számos tényező befolyásolhatja őket. A matematikával kapcsolatos korábbi negatív tapasztalatok, a rossz jegyek vagy a tanároktól kapott negatív visszajelzések szorongáshoz és önbizalomhiányhoz vezethetnek. A kutatások egybehangzóan azt mutatják, hogy a tanárok jelentős szerepet játszanak diákjaik matematikai szorongásának kialakulásában. A matematikai szorongás és a tanár közötti kapcsolat összetett, és a tanároknak megvan a képességük arra, hogy súlyosbítsák vagy enyhítsék diákjaik matematikai szorongását.

Vizsgálatunkban arra kerestük a választ, hogy van-e változás a matematikai szorongásban pedagógusváltás esetén, illetve feltételeztük, hogy a felsőbb évfolyamon jellemzőbb a szorongás, mint az alsóbb évfolyamon, valamint azt, hogy a lányok körében magasabb százalékban van jelen.

Kutatásunk során a Matematikai Szorongást Mérő Skála rövidített változatát alkalmaztuk. A vizsgálat első mérése a tavaszi félévben valósult meg az általános iskola 2. (N=44) és 4. (N=48) osztályaiban, majd ugyanezekben az osztályokban vettük fel a kérdőívet az őszi félév végén, amikor a diákok 3. (N=44) és 5. (N=48) osztályba jártak és minden esetben megtörtént a matematikát oktató pedagógus váltása.

A mérésünk eredményei szerint egy kismintán is kimutatható, hogy a kor előrehaladtával a matematikai szorongás növekszik, míg a matematika kedveltsége csökken, továbbá a fiúk pozitívabban viszonyulnak a matematikához, amely eredménynek több esetben a pedagógussal való változók esetén jelentkeztek a kitöltéseknél.

The Development of Mathematical Anxiety During a Change of Teacher

Keywords: anxiety, mathematical anxiety, change of teacher, mathematics education

Mathematical anxiety is a state of discomfort, nervousness and fear when performing mathematical tasks. It is a common problem that affects students from primary school onwards and has been shown to have a negative impact on, for example, academic performance and daily life. The causes of mathematical anxiety are complex and can be influenced by several factors, including previous negative experiences with mathematics, poor grades, or negative feedback from teachers, which can lead to anxiety and self-doubt. Research consistently shows that teachers play a significant role in the development of their students' mathematics anxiety. The relationship between mathematics anxiety and teachers is complex, and teachers have the ability to exacerbate or alleviate their students' mathematics anxiety.

In our study, we investigated whether mathematics anxiety changes when a teacher changes, and hypothesized that anxiety is more prevalent in the upper grades than in the lower grades and that it is present in a higher percentage among girls.

Our research used an abbreviated version of the Mathematics Anxiety Scale. The first measure of the survey was carried out in the spring semester in the 2nd (N=44) and 4th (N=48) classes of primary school, and then in the same classes at the end of the autumn semester, when the

students were in the 3rd (N=44) and 5th (N=48) classes and all cases there was a change of mathematics teacher.

Our results show that, even in a small sample, as age progresses, mathematics anxiety increases while mathematics liking decreases, and boys have more positive attitudes towards mathematics, a result that was observed in several cases of changes in teacher completions.

DUDOK FANNI
SZTE JGYPK Tanítóképző Tanszék, adjunktus
dudok.fanni@szte.hu

KOVÁCS ESZTER
SZTE JGYPK Tanítóképző Tanszék, egyetemi hallgató
kovacseszterke97@gmail.com

Fenntarthatóságra nevelés egy társasjáték keretein belül

Kulcsszavak: fenntarthatóság, élménypedagógia, zoopedagógia, társasjátékosítás

A fenntarthatóság, a környezettudatosság és a környezet védelme a 21. században olyan kihívást jelent, amely környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból is meghatározza az emberiség jövőjét. A fenntarthatóságra és környezettudatosságra nevelés intézményesült keretek között már az óvodában és az általános iskolában megkezdődik. A Z és Alfa generáció számára a fenntartható jövő és a környezettudatosság szükségessége valós probléma, amely részévé válhat mindennapi tevékenységeinek, és meghatározhatja gondolkodását.

Kutatásunk célja, hogy bemutassuk, mennyire lehet hatékony a fenntarthatóságra nevelés játékos formában az élménypedagógia és a zoopedagógia eszközrendszerének használatával. A vizsgálat során a Szegedi Vadaspark „Zöld járőr” projektjének keretein belül fejlesztett társasjáték segítségével vizsgáltuk a diákok gondolkodását a fenntarthatóságról, valamint iskolai foglalkozás keretein belül vizsgáltuk az erről való gondolkodás fejleszthetőségét is.

Vizsgálatunkba 11-13 éves gyerekeket (N=89) vontuk be. Kontroll és kísérleti csoportokat hoztunk létre, és ezekben végeztük el a kérdőíves vizsgálatunkat kettő alkalommal, továbbá a kísérleti csoportban fejlesztő alkalmakat tartottunk a társasjáték bevonásával.

Az eredmények az mutatják, hogy kezdetben a kitöltők kis mértékben vagy egyáltalán nem ismerték a fenntarthatóság fogalmát, azonban a foglalkozások után elmondható, hogy a kísérleti csoportoknál bővültek azok az ismeretek, hogy ők hogyan járulhatnak hozzá a fenntarthatósághoz. A válaszok alapján elmondható, hogy a kísérleti csoport tudása a foglalkozások után gyarapodott, emlékeztek a játék során megemlített információkra, amelyek addig számukra nem voltak ismeretesek, azonban a kontrollcsoportnál nem volt jelen ez a fajta változás.

Sustainability Education through a Board Game

Keywords: sustainability, experimental education, zoopedagogy, board game

Sustainability, ecological awareness and protection of the environment in the 21st century is a challenge that will shape the future of humanity from an ecological, social and economic perspective. Education for sustainability and environmental awareness in an institutionalised framework starts already in kindergarten and primary school. For Generation Z and Alpha, the need for a sustainable future and environmental awareness is a real issue that can become part of their everyday activities and shape their thinking.

The aim of our research is to show how effective sustainability education can be in a playful way using the tools of experiential and zoopedagogy. In the course of the study, we investigated the pupils' notions about sustainability through a board game developed within the framework of the "Green Patrol" project of the Szeged Wildlife Park, and we also examined the developmental potential of thinking about this in school-based activities.

Our study involved children (N=89) aged 11-13 years old, in which we set up control and experimental groups and carried out our questionnaire survey twice, and in the experimental group we held development sessions involving the board game.

The results show that initially the respondents had little or no knowledge of the concept of sustainability, but after the sessions, the experimental groups had increased their knowledge of how they could contribute to sustainability. Based on the responses, the knowledge of the

experimental group increased after the sessions, they remembered the information mentioned in the game that they had not known before, but the control group did not show this kind of change.

ERDEI GÁBOR
DE BTK Művelődéstudományi és Felnőttnevelési Tanszék, adjunktus
erdei.gabor2@gmail.com

TÓTH BERNADETT ILDIKÓ
DE BTK, egyetemi hallgató

Oktatási expanzió, új felsőoktatási funkciók és a jóléti társadalom kapcsolódási pontjai – a Debreceni Egyetem Senior Egyetem programja

Kulcsszavak: harmadkor egyeteme, LLL, Debreceni Egyetem Senior Egyetem Program

Bár a Debreceni Egyetem megalapítója volt a közművelődés hazai képzésének, a hazánkban az utóbbi másfél évtizedben létrejött senior egyetemi mozgalom folyamatában a sereghajtók közé tartozott azzal, hogy csak 2017-ben indult el a program egy EFOP-projekt keretében. Az akkor már két éve zajló programot egy empirikus kutatás keretében vettük górcső alá.

A kutatás – amely kérdőíves formában hagyományos lekérdezővel valósult meg (n=134) 2019 őszén – főbb fókuszpontjai a részvételi motivációra, az előadások témaköreinek értékelésére, a részvételek hozzáadott, valamint kísérő értékére irányultak. Elemeztük azt is, hogy mennyire meghatározó a korábbi iskolai végzettség és az aktív időszak munkapozíciói, és ezek szakmai tartalmi.

A vizsgálat legfőbb közvetlen eredményein túl, a neveléstudománynak a felnőttek tanulási részvételét magyarázó elméleteit hívtuk segítségül. Ezeket megvizsgáltuk a felsőoktatás változó funkcióival (harmadik misszió erősödése), és a jelen Európájában terjedő életformával, a jóléti társadalom általánossá válásával, ennek kiterjedésével összefüggésben.

Educational Expansion, New Higher Education Functions and the Interfaces of Welfare Society - The senior university program of the University of Debrecen

Keywords: third age university, LLL, University of Debrecen, Senior University Program

Although the University of Debrecen was the founder of the public education, the senior university program movement that has been established in our country over the last decade and a half was the driving force behind the fact that the senior university program only started in 2017 as part of an EFOP project. The program, which had already been running for two years at that point, was scrutinized in the framework of an empirical study.

The research, which was carried out in the form of a questionnaire with a traditional survey (n=134) in the fall of 2019, focused on the motivation to participate, the evaluation of the topics to be presented, and the added and accompanying value of participation. We also analyzed the extent to which previous education and work positions during the active period determine their professional content.

In addition to the main direct results of the study, we called upon the theories of educational science that explain the adult learning participation. We examined these with the changing functions of higher education (the strengthening of the third mission) and with the expanding way of life experienced in today's Europe, with the generalization and expansion of the welfare society.

ERDÉLYI ESZTER
Szegedi Deák Ferenc Gimnázium, tanár
erdelyi.eszter@dfg-szeged.hu

Se Fellini, se TikTok? A diákok és tanárok lehetséges generációs kompromisszuma a film- és médiafogyasztást illetően – egy személyes példa a gyakorlatból

Kulcsszavak: digitális robbanás, közösségi média, médiafogyasztási szokások, generációs diskurzus, párbeszéd-deficit, ízléspreferenciák, kölcsönösségi kompromisszum

A digitális robbanás és a közösségi média térhódítása radikálisan megváltoztatta nemcsak a médiafogyasztási szokásokat, hanem az erről szóló, generációk közötti diskurzust is. Iskolai közegben is heves viták bontakoztak ki a „boomer tanárok” és a – mára már elavult de közkeletű kategóriával – “digitális bennszülöttnek” nevezett korosztály között arról, hogy ki mit tart vitathatatlanul értékes vagy akár minősíthetetlenül „gagyi” médiatartalomnak. De sokszor éppen a generációk párbeszéd-deficitje mutatta meg a vitatott helyzet megoldatlanságát: a felmérések szerint a középiskolás korosztály csaknem fele titkolja szülei és/vagy tanárai előtt, hogy milyen film- és médiatartalmakat fogyaszt, és nem szívesen beszél saját ízléspreferenciáiról. Prezentációmban azt szeretném bemutatni, hogy milyen kölcsönösségi kompromisszum alakítható ki az oktatási-nevelési térben diákok és tanárok között a filmnézés és médiatartalmak válogatása tekintetében.

Neither Fellini nor TikTok? The possible generational compromise of students and teachers regarding film and media consumption – a personal example from practice

Keywords: digital explosion, social media, media consumption, intergenerational discourse, communication deficit, taste preferences, mutual compromise

The digital explosion and the rise of social media have radically changed not only media consumption habits, but also the intergenerational discourse on media consumption. In the school setting, heated debates have erupted between "boomer teachers" and the now outdated but common category of "digital natives", about who considers what to be unquestionably valuable or unspeakably trashy media content. But it is often the intergenerational communication deficit that has highlighted the intractability of the controversy: surveys show that almost half of secondary school students keep their media consumption secret from their parents and/or teachers, and are reluctant to talk about their own tastes. In my presentation, I would like to show how a mutual compromise between students and teachers in education can be developed in terms of film viewing and media content choice.

Fejős Sándor
SZTE JGYPK, adjunktus
fejoss.sandor@szte.hu

Identitáskérdések megjelenítése a kortárs szerb filmalkotásokban

Kulcsszavak: délszláv háború, háborús film, kortárs film

Az 1990-es években Jugoszlávia széthullása véres polgárháborúba torkollott. A gazdasági recesszió, a társadalmi feszültségek felülírták a jugoszlávizmus eszméjét, amelynek következtében a centralista (szerb) és a szeparatista (horvát, szlovén stb.) nézetek uralkodóvá váltak. A háborús konfliktusok rémképei, a nacionalista törekvések fellángolásai, a társadalmi közöny és a hontalanság érzésének fájó pillanatai, a régi Jugoszlávia iránti deformált nosztalgia illúziói – explicit és implicit módon – megalapozták az elmúlt negyedszázad kortárs szerb filmjeinek a tematikáját.

Depiction of Identity Issues in Contemporary Serbian Movies

Keywords: Yugoslav Wars, war film, contemporary film

In the 1990s, the split-up of Yugoslavia culminated in a bloody civil war. Economic recession, and social tensions overlaid the idea of Yugoslavism, as a result of which centralist (Serbian) and separatist (Croatian, Slovenian) views became dominant. The nightmares of the war conflicts, the risings of nationalist aspirations, the social indifference and the painful moments of statelessness, the illusions of deformed nostalgia – in explicit and implicit ways – form the basis for subject matter of contemporary films from the last quarter-century.

GOMBOS PÉTER
MATE Neveléstudományi Intézet, egyetemi docens
gombos.peter@uni-mate.hu

Van-e generációs szakadék? Életkori sajátosságok az olvasás terén Magyarországon

Kulcsszavak: digitális bennszülöttek, időskorúak olvasása, olvasásszociológia

Előadásomban elsősorban a legutóbbi (2017-es és 2019-es) hazai, reprezentatív olvasásfelmérés eredményeire támaszkodva mutatom be a magyarok olvasói palettáját és egyéb, az olvasással kapcsolatos sajátosságait. (Az országos vizsgálatok mellett felhasználom más, kisebb kutatások adatsorát, eredményeit is, és kitekintek a hasonló, Egyesült Királyságban végzett felmérésekre is.) Különös figyelmet fordítok a legnépszerűbb műfajokra, az e területen tapasztalható változásokra. Bár igyekszem mindegyik három év fölötti korosztályt bemutatni, legrészletesebben a digitális bennszülöttek és az idősek eredményeit ismertetem. A kutatás(ok) eredményei igazolhatják, hogy az olvasás esetében is megvan-e az a generációs szakadék, amely a digitális kultúra meghatározta világban sok területen látható.

Is There a Generation Gap? Age characteristics in reading in Hungary

Keywords: digital natives, reading habits of the elderly, sociology of reading

In my presentation, I will shed light on the reading palette and other reading-related characteristics of Hungarians, relying primarily on the results of the most recent (2017 and 2019) Hungarian representative reading survey. (In addition to the national studies, I also use the datasets and results of other, smaller researches, and look at similar surveys conducted in the United Kingdom.) I pay special attention to the most popular genres and the changes experienced in this area. Although I try to represent all age groups over three years old, I describe the results of digital natives and the elderly in most detail. The results of the

research(es) may confirm whether the generation gap, which is noticeable in many areas in the world defined by digital culture, also exists in reading.

GROSSMANN ERIKA
SZTE JGYPK Német és Német Nemzetiségi Tanszék, mesteroktató
grossmann.erika@szte.hu

GÁL ZSUZSANNA
SZTE JGYPK SZFTI, mesteroktató
gal.zsuzsanna@szte.hu

Wiselife – Az időskort érintő előítéletek leküzdése Egy Erasmus+ KA projekt tapasztalatai

Kulcsszavak: ageism, aktív időskor, jólét és idősödés kapcsolata, tréning időskorúak számára

Az Egészségügyi Világszervezet definíciója szerint az ageism olyan széles körben elterjedt és alattomos, a közösségekre káros hatással lévő gyakorlat, aminek az alapja az életkor szerinti sztereotipizálás és diszkrimináció.

Tanulmányunkban a Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, azon belül a Német Nemzetiségi Tanszék koordinálásával zajló Erasmus+ KA *Wiselife – Az időskort érintő előítéletek leküzdése* című projektet mutatjuk be, amelynek fő célja, hogy felhívja a figyelmet az öregedés problémájára és az azzal kapcsolatos előítéletek kezelésének szükségességére. A 2020-2023 között zajló nemzetközi projekt öt európai egyetem részvételével jött létre és az alábbi tevékenységekre fókuszál: országspecifikus kérdőív és tanulmány összeállítása az idősödés és az ageism kapcsán, képzési csomagok kidolgozása és kivitelezése időskorúak számára az aktív öregedés ösztönzésére, dokumentumfilmek és toolkit készítése, valamint stratégiai modelljavaslat az egyetemi továbbképzési központok számára.

Publikációnk kitér a projekt felsorolt céljaira, különös tekintettel a jó gyakorlatok jegyében egy szegedi és egy deszki idős klubban megvalósított 25-25 órás tréningre, amelyben karunk dolgozói vettek részt előadóként és trénerként.

Wiselife - Raising Awareness about Ageism – Experiences drawn from an Erasmus+ KA project

Keywords: ageism, active old age, well-being and ageing, training for elderly people

Defined as "the stereotyping, prejudice, and discrimination against people on the basis of their age" by World Health Organisation, ageism is widespread and an insidious practice that has a harmful impact on the community.

This study intends to introduce the Erasmus+ KA *Wiselife – Raising Awareness about Ageism* project, which was coordinated by the Department of German and Ethnic German Studies of the Juhász Gyula Faculty of Education, which focuses on ageism and the experience of ageing. This international project, conducted between 2020 and 2023, was set up by the participation of five European universities and dealt with the following main areas: country specific surveys and studies in relation to ageing and ageism, developing and implementing training for elderly people to promote active ageing, producing documentary films and a toolkit as well as a strategic model proposal for the university centres of continuous education.

The above-mentioned objectives of the project will be detailed in the publication with special regards to best practices and the 25-hour-long training programme offered in two elderly clubs in Szeged and Deszk, where our faculty's staff acted as lecturers and trainers.

HAJDU KRISZTIÁN
EKKE, képzésszervező
hajdu.krisztian@uni-eszterhazy.hu

Felsőoktatási könyvtárak útkeresése a tudás- és kultúráközvetítésben

Kulcsszavak: magyarországi felsőoktatási könyvtárak, könyvtárak új feladatai, kultúráközvetítés, közösségi média, könyvtár-népszerűsítés

Felgyorsult világunkban napról napra változik minden. Új technikai eszközök, új szakmák jönnek létre, új trendek változtatják meg az eddigi megszokott elemeket. Nincs ez máshogy a könyvtárak esetében sem, a régebbi láncos könyvek az elmúlt kor hatását keltik, a könyvtárak is megújultak, igyekeznek kihasználni a technikai eszközöket, és az új médiaelemeket beépíteni a repertoárjukba. A könyvtár feladata továbbra is a kulturális értékek megőrzése, terjesztése, de olyan lehetőségeket és megoldásokat kell keresni, amelyek növelik a könyvtár presztízsét. A felsőoktatási könyvtár feladatai kiegészülnek mindemellett a tudás átadásával és támogatásával is. Kutatásomban arra keresem a választ a hazai felsőoktatási könyvtárak körében, hogy milyen új elemekkel igyekeznek a tudásátadásban és a kultúráközvetítésben szerepet vállalni, illetve a közösségi médiában milyen szinten és hogyan jelennek meg a felsőoktatási könyvtárak.

Higher Education Libraries' Reflection Period for Cultural- and Knowledge Transfer

Keywords: higher education libraries in Hungary, new tasks of libraries, cultural mediation, media, library promotion

In our fast-changing world, everything changes from day to day. New technical tools, new professions, new trends change the familiar. Libraries are no different. Old chained books have the effect of a bygone era, libraries have also innovated to take advantage of technological tools, to use new media elements and incorporate them into their repertoire. The role of the library

is still to preserve and disseminate cultural values, but ways and solutions must be sought to increase the library's prestige. The tasks of the academic library are complemented by those of knowledge dissemination and support. In my research, I am looking for answers to the question of what new elements are used by domestic academic libraries in knowledge and culture dissemination, and at what level and how academic libraries are present in social media.

HERVÉ-LÓRÁNTH ERVIN
Magyarország Innsbrucki Főkonzulátusa, magyar közösségi diplomata
herveartist@gmail.com

KEGYES ERIKA
SZTE JGYPK Magyar és Alkalmazott Nyelvészet Tanszék, adjunktus
kegyesne.szekeres.erika@szte.hu

A közösségi médiakommunikáció negatív hatásai: anomáliák és torzulások

Kulcsszavak: közösségi média, anomáliák, torzulások, negatív hatások

A közösségi médiával kapcsolatos tanulmányok rendszerint a pozitív hatásokat erősítik, és gyakran azt igyekeznek bizonyítani, hogy a túlzott médiafogyasztás korunk természetes velejárója. Mi nem szándékozunk ezzel a megközelítéssel azonosulni, hanem a közösségi média negatív hatásait elemezzük. Bemutatjuk a kommunikációs folyamatok változása által megfigyelhető verbális és vizuális torzulásokat, amelyek mennyiségileg és minőségileg is mély verembe taszították a társas kommunikáció és az emberi kapcsolattartás szabályait. Az előadásban két jelenségre fókuszálunk:

1. Példákkal szemléltetjük, hogy hogyan változik meg (deformálódik) egy információ a közösségi kommunikációs folyamatokban, miként válik a közlő szándéka egy pillanat alatt a közösségi beszéd céltáblájává, s mely negatív visszacsatolások („visszacsapások”) azok, amelyek a közösségi média résztvevőire is negatív hatást gyakorolnak.
2. Egy kérdőíves kutatás adatai alapján elemezzük, hogy a strukturálisan megváltozott kommunikációs folyamatok milyen kommunikációs torzulásokat okoznak a felhasználók generációiban (pl. agresszív kommunikációs gyakorlatok, mobbing, FOMO).

Látni fogjuk, hogy a „humán tartozéknak” nevezett kommunikációs eszközök uralják a kommunikációs szokásainkat, szervezik az életünket, s a „humán köldökzsinóron” át áradó információk alapján véve negatívan hatnak az ezekhez az eszközökhöz köthető érzelmeinkre, identitásunkra, mentalitásunkra, a világhoz és az emberi kommunikációhoz való viszonyunkra.

Negative Effects of Social Media Communication: Anomalies and Distortions

Keywords: Social media, anomalies, distortions, negative effects

Studies related to social media usually emphasize the positive effects and often try to prove that excessive media consumption is a natural part of our age. We do not want to identify with this approach, but analyze the negative effects of social media. We present the verbal and visual distortions that can be observed as a result of the changes in communication processes, which quantitatively and qualitatively pushed the rules of social communication and human relations into a deep pit. In our presentation, we focus on two phenomena:

1. We illustrate with examples how information changes (deforms) in social communication processes, how the intention of the communicator's intention becomes instantly the target of social speech, and which negative feedbacks ("backlashes") also have a negative effect for social media participants.
2. Based on the data of a questionnaire survey, we analyze which communication distortions structurally changed communication processes cause in generations of users (aggressive communication practices, bullying, FOMO).

We will see that the communication devices called "human accessories" dominate our communication habits, organize our lives, and the information flowing through the "human umbilical cord" basically has a negative effect on our emotions, identity, mentality, to our relationship with the world and human communication.

HETESI ERZSÉBET
SZTE GTK, egyetemi tanár
hetesi.uj@gmail.com

Valóban ez a legjobb út? Generációs különbségek az online kutatómódszertan megítélésében

Kulcsszavak: Big Data, digitalizáció, online kvantitatív és kvalitatív módszerek hátrányai

A kutatómódszertani trendek több évtizede azt jelzik, hogy a klasszikus kvantitatív és kvalitatív eljárások kiszorulnak, és átveszi helyüket az online világ. A digitalizáció azonban a kutatómódszertan területén is számos ellentmondást, kétséget, dilemmát vet fel.

A Big Data napjaink egyik legnagyobb lehetősége, mások szerint legnagyobb veszélye. Miután életünk legapróbb részlete is mérhetővé tehető, adattá alakítható és felhasználható, a Big Data a lehetőségek mellett rendkívül fontos etikai kérdéseket vet fel, és veszélyeket rejt. A Big Data bővületében élők azonban ritkán szólnak annak etikai kérdéseiről, a személyiségi jogokról, az adatbiztonságról, és hasonlóan visszafogott a szemkamerák, webkamerák, vagy akár a neuromarketing alkalmazásával kapcsolatos „sötét oldalak” feltárása is.

A Big Data mellett megjelenő alternatív kvalitatív kutatómódszertani eljárások talán még nagyobb népszerűségnek örvendenek a fiatal generáció körében, miközben ezek is számtalan hátránnyal, kockázattal, és az adatok, információk sérülésével járnak. A tanulmány rámutat arra, hogy az új lehetőségek zöme egyáltalán nem új, hanem évtizedekkel ezelőtt is használták ezeket, és felhívja a figyelmet a valóban újnak tekinthető eljárások hátrányaira, kockázataira.

Is This Really the Best Way? Generational differences in the perception of online research methodology

Keywords: Big Data, digitization, disadvantages of quantitative and qualitative online methods

For several decades, trends in research methodology have indicated that traditional quantitative and qualitative procedures are being replaced by the online world. However, the world of digitization also raises many contradictions, doubts, and dilemmas in the field of research methodology.

Big Data is one of today's greatest opportunities, and according to others, its greatest danger. Since even the smallest detail of our lives can be measured, converted into data and used, Big Data hides extremely important ethical questions and dangers in addition to its opportunities. However, those who live under the spell of Big Data rarely talk about its ethical issues, privacy rights, data security, and the exploration of the "dark side" related to the use of eye cameras, webcams, or even neuromarketing is similarly restrained.

The alternative qualitative research methods appearing alongside Big Data are perhaps even more popular with the younger generation, while they also come with countless disadvantages, risks, and damage to data and information. The study points out that most of the new possibilities are not new at all, but were used decades ago, and draws attention to the disadvantages and risks of the new procedures.

HEVESI TÍMEA MÁRIA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, adjunktus
hevesi.timea.maria@szte.hu

Tudják-e értelmezni a nagyapáik korosztálya által írt haikut a mai tinédzserek?

Kulcsszavak: haiku, víz szimbóluma, absztrakció, tinédzser kor

Fodor Ákos *Elkészítési javaslat* című, haiku műfajban írt költeményében a víz szimbólumának értelmezését vizsgáljuk középiskolás fiatalok körében. A témához kapcsolódóan elsőként kutatásunk elméleti megalapozását mutatjuk be, melynek során a 20. század végén írt haiku értelmezési lehetőségeit, a középiskolás korosztály absztraháló képességét, illetve ezek egymásra gyakorolt hatását elemezzük a tartalomelemzés módszerével. Elemzésünket a témában végzett, a KAPOCS Kutatócsoport 2022-es olvasáskutatásának adataiból kiemelt példákkal illusztráljuk. Feltételezésünk szerint a vizsgált korosztály képes értelmezni – a 20. századi költők gondolataival harmonizálva – a haiku stílusban írt költeményeket, emellett ezen értelmezések a haiku jelentésénél új szempontok felfedezéséhez is hozzájárulhatnak.

Can Today's Teenagers Interpret Haiku Written by their Grandfathers' Generation?

Keywords: haiku, water symbol, abstraction, adolescence

In the haiku poem by Ákos Fodor titled *Elkészítési javaslat* [Directions for Preparation], we explore the interpretation of the symbol of water among secondary school students. In this presentation, we introduce the theoretical basis of our research, in which we analyse the interpretive possibilities of a haiku written at the end of the 20th century and the abstracting ability of the secondary school age group and their mutual influence, using the method of content analysis. We illustrate our analysis with examples highlighted from the KAPOCS

Research Group's 2022 Reading Survey on this topic. We hypothesize that the age group under study is capable of interpreting poems written in the haiku style, in harmony with the ideas of 20th century poets, and that these interpretations may also contribute to the discovery of new aspects of the meaning of haiku.

HORVÁTH NÓRA
SZIE, egyetemi docens
horvath.nora@sze.hu

Innovatív tanítási-tanulási módszerek az online FutureLearn kulturális témájú oktatási programjaiban

Kulcsszavak: FutureLearn, online oktatás, intergenerációs oktatás, művészeti oktatás

A FutureLearn a világ vezető online oktatási programja, melyben több száz egyetem és kulturális intézmény munkatársai segítik a tanulni vágyókat. Témaválasztásaik aktuálisak és figyelemfelkeltőek, a tanulásban a határtalanság érzetét keltik és a lehető legjobb módszereket dolgozták ki az élethosszig tartó tanulás eszméjének elterjesztéséért. Programkínálatukból olyan kurzusokat kívánok nagyító alá venni, melyek a művészeteken keresztüli oktatási-nevelési módszereket elemzik és ajánlják felhasználóiknak. Kiemelt szempont számukra, hogy a legfiatalabbakat és az idősebb generációkat együttesen vonják be az internet segítségével történő tanulás kalandjaiba.

Innovative teaching and learning methods in the cultural educational programs of FutureLearn

Keywords: FutureLearn, online education, intergenerational education, art education

FutureLearn is the world's leading online education programme, with hundreds of universities and cultural institutions helping people to learn. Their choice of topics is up-to-date and engaging, they create a sense of boundlessness in learning and have developed the best possible methods to promote the idea of lifelong learning. From their range of programmes, I would like to focus on courses that analyse and recommend to their users teaching and learning methods through the arts. Their main concern is to involve the youngest and the older generations in the adventure of learning through the Internet.

JAKAB NATÁLIA
Gandhi Gimnázium, intézményvezető-helyettes
jakabnati@gandhigimi.hu

Selfie – Digitális intézményi önarckép egy nemzetiségi intézményben

Kulcsszavak: Selfie, digitális iskola, digitális szakadék

2018-ban terjesztette elő az Európai Bizottság a Digitális Oktatási Cselekvési Terv egyik kezdeményezéseként, majd 2018 őszén mutatta be az a *SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies)* felmérést, amely európai országok oktatási szakértői által létrehozott önkéntes önértékelési rendszer. A kérdőívet a Joint Research Centre hozta létre és fő célja, hogy az iskolák felmérjék, mennyire sikerült a digitális pedagógiát bevezetniük, miképp vélekednek a tanulók, intézményi dolgozók, iskolavezetés az iskola digitális tárgyi és módszertani feltételeiről. Azok az intézmények, amelyek regisztrálnak a SELFIE oldalán, ingyenesen vehetik igénybe az online önértékelő eszközt, amely átfogó képet ad a kitöltő iskolavezető, pedagógusok és tanulók számára az intézmény digitális technológia alkalmazásának szintjéről, továbbá, hogy milyen feladataik vannak a digitalizáció terén. A vizsgálat diákok, iskolavezetők és a pedagógusok meglátásait névtelen formában gyűjti össze arra vonatkozóan, hogy intézményükben hogyan jelenik meg a technológia a mindennapi tevékenységekben. A SELFIE pillanatképet készít és jelentést hoz létre az intézmények számára, amely csak számukra látható. Rávilágít az erősségekre és a fejlesztendő területekre. A rendszer mind alap-, közép- és szakiskola számára használható, és bármely oktatási intézmény igénybe veheti attól függetlenül, hogy milyen szintű infrastruktúrával és tapasztalattal rendelkezik a digitális oktatás, tanulás terén. Előadásomban egy nemzetiségi gimnázium két évre vonatkozó eredményeit kívánom bemutatni.

Selfie – Digital institutional self-portrait in a nationality institution

Keywords: selfie, digital school, digital gap

In autumn 2018, the European Commission presented the *SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies)* survey, a voluntary self-evaluation system created by education experts in European countries, as an initiative of the Digital Agenda for Education. The questionnaire was created by the *Joint Research Centre* and its main objective is to determine the extent to which schools have successfully introduced digital pedagogies, and how students, staff and school management perceive the digital material and methodological conditions in schools. Institutions that register with SELFIE can use the online self-assessment tool free of charge, which gives the school leaders, teachers and pupils who complete it a comprehensive picture of their institution's level of digital technology use and their digitalisation tasks. The survey collects anonymous perceptions from pupils, school leaders and teachers on how technology is used in everyday activities at their institution. SELFIE takes a snapshot and creates a report that institutions can view, only for themselves. It highlights strengths and areas for improvement. The system can be used by primary, secondary and vocational schools and can be used by any educational institution, regardless of its level of infrastructure and experience in digital teaching and learning. In my presentation I will share the results of two years of work at a national secondary school.

JUHÁSZ ERIKA
DE BTK, tanszékvezető főiskolai docens
juhasz.erika@arts.unideb.hu

Generációk a közművelődésben

Kulcsszavak: közművelődés, nonformális tanulás, generációs együttműködés

A generációk együttműködése, a tudás és értékek átadása nemzedékről nemzedékre: a fennmaradásunk alapja. Ennek számos színtere létezik: a család, az iskola és az egész életen át tartó tanulás, a kultúra különféle terei, a munkahelyek és így tovább.

A közművelődés a tudás átadásának és az értékek megélésének központi helyszíne Magyarországon, a nonformális tanulás meghatározó színtere. Magyarországon közel 6.500 intézmény és szervezet foglalkozik közművelődési tevékenységgel, amely az összes kulturális intézmény (közel 12 ezer) több mint fele. Előadásomban a közművelődési statisztikára építve megvizsgálom, hogy ezeknek a szervezeteknek a tevékenységében hogyan jelennek meg a különböző generációk, és mely generáció aktivitásában mely tevékenység az elsődleges. Az intézményekben, színtereken különösen a gyermek-, valamint az időskorú réteg meghatározó, azonban aktivitásaik különféle életkori sajátosságai és érdeklődéseik mentén. A tevékenységekben az 1997. évi CXL. törvény szerinti közművelődési alapszolgáltatások szerint, valamint a különféle kulturális módszerek alapján is vizsgálódhatunk.

A közművelődés kiváló terepet nyújt a generációk együttműködésének, gondoljunk a családi napokra, a több generációt átfogó néptáncsoportokra, a vegyes életkorú kreatív csoportokra. Nagy felelősség, hogy a közművelődés színterei tudatosan is vállaljanak szerepet a generációk együttműködésében nap mint nap.

Generations in Community Education in Hungary

Keywords: community education, non-formal learning, generational cooperation

The cooperation of generations, the transfer of knowledge and values from generation to generation: the basis of our survival. There are many areas for this: family, school and lifelong learning, different cultural spaces, workplaces and so on.

Community education is the central place for the transmission of knowledge and the experience of values in Hungary and the defining scene of non-formal learning. In Hungary, almost 6,500 institutions and organizations deal with community cultural activities, which is more than half of all cultural institutions (nearly 12,000). In my presentation, based on community education statistics, I will show how the different generations appear in the activities of these organizations, and which activities have priority for which generations. In the institutions and areas, especially the children and the elderly are decisive, but their activities are based on their specific age characteristics and interests. In the activities, we can examine Act Number CXL. of 1997 and see, how basic community cultural services are according to the law, as well as based on various cultural methods.

Community education provides an excellent platform for the intergenerational cooperation, let us think of family days, folk dance groups covering several generations, and creative groups of mixed ages. It is a great responsibility for community education fields to undertake consciously the cooperation of generations every day.

JUHÁSZ TIMEA
BGE, tudományos dékánhelyettes
juhasz.timea@uni-bge.hu

CZEGLÉDI CSILLA
BGE, egyetemi docens
czegledi.csilla@uni-bge.hu

FORGÁCS ANNA
BGE, egyetemi docens
forgacs.anna@uni-bge.hu

Generációk közötti együttműködés a munkahelyeken

Kulcsszavak: generáció, együttműködés, munkahely, közös munka

A generációkkal foglalkozó kérdések ma egy igen népszerű vizsgálati területe többek között a menedzsment kutatásoknak. Milyenek is az egyes generációk, milyen együttműködési lehetőségek építhetők ki az egyes korosztályok között? A szerzők egy többéves kutatás néhány eredményét mutatják be. A longitudinális felmérés többek között arra keresi a választ, hogy miképpen vélekednek az egyes generációkról a dolgozók egy munkahelyen, és ki, kivel dolgozna szívesen adott szervezetben.

Intergenerational Cooperation at Work

Keywords: generation, cooperation, workplace, joint work

Generational issues are now a very popular area of study, including in management research. What are different generations like, what kind of cooperation can be built between the different

age groups? The authors present some results of a multi-year research project. Among other things, the longitudinal study aims to find out how employees in a workplace perceive different generations and with whom would they prefer to work together in a particular organisation.

KISPÁL-PODRÁCZ GYÖNGYI
ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskola, doktorandusz
kispalgy@staff.elte.hu

A közösségi tanulás támogatása kooperatív módszerekkel

Kulcsszavak: felnőttképzés, kooperatív tanulás, közösségben tanulás

A közösségben tanulás számos formában tud megvalósulni. Fontos az adott csoport igényeihez és képességeihez igazítani a választott módszertant, hogy növeljük az egyéni motivációt és a tanulás hatékonyságát. A közösségek kialakításában és folyamatos fejlesztésében fontos szerepe van a kooperatív tanulásnak, amely alkalmazható formális és nem-formális oktatási keretek között is.

Számos kooperatív módszert alkalmaznak a felnőtt csoportok fejlesztésére nem-formális tanulási keretek között. Ide sorolható a gamifikáció, azaz a játékosítás is, amely a közösségi tanulás fontos eszköze lehet. A saját társasjáték készítése segíti a kreatív és tanító célzatú témafeldolgozást, valamint közösségépítő ereje is van.

Az előadás fókuszában a felnőtt korosztály közösségi tanulási lehetőségei állnak, amelyek elősegítik a gyorsan adaptálható, saját tapasztalaton alapuló kompetenciafejlesztést. Gyakorlati példákön és szakirodalmi áttekintésen keresztül alapozunk meg egy jövőbeni részvételi akciókutatást, amely a kooperatív módszerek alkalmazhatóságát vizsgálja a közösségépítésben.

Supporting Community Learning with Cooperative Methods

Keywords: adult education, cooperative learning, community learning

Community learning can take many forms. It is important to adapt the chosen methods to the needs and abilities of the group we are working with in order to increase individual motivation

and the effectiveness of learning. Cooperative learning plays an important role in the formation and continuous development of communities, which can be applied in both formal and non-formal educational settings.

Many cooperative methods are used to develop adult groups in a non-formal learning framework. This includes gamification, which can be an important tool for community learning. To make one's own board game helps with the creative process a topic; it is useful for educational purposes, and it also has community-building power.

The focus of my presentation is on community learning opportunities for adults, which promote rapidly adaptable skill development based on personal experiences. Through practical examples and a literature review, I lay the foundation for a future participatory action research that examines the applicability of cooperative methods in community building.

KISS FRUzsINA
DE BTK, egyetemi hallgató
kiss.fruzsina.9859@gmail.com

Ami összeköt – jótékony szakmafejlesztés

Kulcsszavak: szakmafejlesztés, közösség szervezés, kreatív ipar

2021. január 1-jétől dolgozom egy kulturális korlenyomaton, amely a *Gondolatok a magyar kultúráról* címet viseli. A könyv eredetileg egyetlen példányban, 82 fő hozzájárulásával és saját kézírásával készült el. Az elkészült művet jótékony célra ajánlottam fel (eszmei értéke felbecsülhetetlen, hiszen egyetlen példány van belőle) amivel a Regőczy István Alapítvány – a koronavírus miatt árván, vagy félárván maradt gyermekek megsegítéséért jött létre – munkáját tudtam segíteni a Közmédia „Jónak lenni jó” adománygyűjtő eseményének keretében. A könyv tavaly, 2022. december 8-án korlátozott számban (2000 példány), a Polgári Magyarországért Alapítvány gondozásában jelent meg, *Ami összeköt – 100 gondolat a magyar kultúráról* címmel. Ebből 800 példány bolti forgalomba került, ezek megtalálhatók a Libri Könyvesboltok polcain. Előadásom célja az elkészült mű közösségfejlesztő elemeinek feltárása, valamint a kreatív ipar helyzetének bemutatása Magyarországon. Az eddig elkészült kutatást bemutattam a 2022 őszi megrendezett DE-BTK Kari Tudományos Diákköri Konferenciáján, melyen különdíjat szereztem. Idén áprilisban a 36. Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK) jelenik meg. A további folyamatok bemutatását tervezem konferenciájukon, hogy bemutassam a könyv elkészítésének módszertanát.

What Connects Us – beneficial professional development

Keywords: professional development, community organizing, creative industry

From January 1, 2021, I have been working on a cultural journal titled "*Thoughts about Hungarian culture*". The book was originally completed in a single copy, with the contribution of 82 people in their own handwriting. I donated the finished work to charity (its sentimental

value is priceless, as there is only one copy) which allowed me to support the work of the István Regőczy Foundation established to help orphans or half orphans due to the coronavirus as part of the Public Media's fundraising campaign "*It's good to be good*". The book was published on December 8, 2022, in a limited edition (2,000 copies) under the auspices of the Civic Hungary Foundation under the title "*What Connects - 100 Thoughts on Hungarian Culture*". Of these, 800 copies are to be sold in stores, so they are on the shelves of Libri Bookstores. The purpose of my presentation is to explore the community-building elements of the completed work and to present the situation of the creative industry in Hungary. I presented the research completed so far at the Fall 2022 DE-BTK Faculty Scientific Student Conference, where I won a special award. In April this year, it will be presented at the 36th National Scientific Student Conference (OTDK). I plan to present the TDK and other post-submission processes following at this conference in order to present the methods for preparing the book.

KOLLER INEZ ZSÓFIA

PTE BTK Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet, adjunktus

koller.inez@pte.hu

Versenyalapú és együttműködés-alapú tanulás a közösségi nevelésben

Kulcsszavak: Z generációs tanulási mód, reflektív tanítás, versenyalapú tanulás, együttműködés-alapú tanulás

A Pécsi Tudományegyetem közösségszervező hallgatóinak szóló kurzusok keretében olyan szemináriumokat terveztem, amelyek az interaktív, versenyen alapuló cselekvésre építettek, s amelyek a szórakozva tanulás segítségével közelebb hozzák a hallgatókat a különböző társadalmi elméletekhez. A verseny eredendően a feszültségre és a sikerélményre épít, ezért kiterjeszti a hallgatók érdeklődését a társadalmi, kulturális vagy filozófiai elméletek megismerése iránt is. A feladatok változatosak, található közöttük az egyes szerzőkről való információgyűjtéstől kezdve fogalmak meghatározása, illetve társadalmi, kulturális, filozófiai elméletek értelmezése, de nem önmagában, hanem valós eseményekbe, történetekbe, filmekbe ágyazva. A versenyalapú tanulás tesztelése az együttműködésen alapuló tanulással összehasonlítva 2020 őszi félévében kezdődött párhuzamosan összevetve a nappalis (18-28 éves korosztály) és a levelezős (26+ korosztály) tanulási csoportokat. Mivel a kurzustervezésnek meg kellett felelnie a Covid19 járványelőírásainak, az eredetileg tanterembe tervezett interaktív foglalkozásokat először hibrid, majd teljes mértékben online módra kellett átformálni. A későbbi félévekben is váltakozva használtuk az online és offline óraterveket. A tesztsorozat lezárása után érdekes mintákra derült fény az online/offline preferenciák, az egyéni/csoportos stratégiák, az egyes tesztípusok sikeressége/alkalmazhatósága, valamint a versenyfeltételek (a szabályok adaptálása, az időkeretekhez való alkalmazkodás, a győztesek számára nyújtott előnyök jelentősége, a tanári visszajelzések fogadása) hatása tekintetében a nappalis és a levelezős hallgatók összehasonlításában.

Competitive and Co-operative Learning in Community Education

Keywords: Gen Z way of learning, reflective teaching, competitive learning, cooperative learning

As part of courses for undergraduates in Community Coordination at University of Pécs, I have created seminars dedicated to an interactive competition-based activity that aims to bring students closer to theories by edutainment. Competitions are inherently connected to success, and students become personally interested in learning more about social, cultural, or philosophical theories. Tasks are varied: from collecting information on certain authors, to define concepts and interpret social, cultural, philosophical theories through actual events, stories, films. Tests of competitive learning compared to cooperative learning began during the autumn semester of 2020 in parallel, regular (age cohort 18-28) and part-time (age cohort 26+) learning groups. Since course designs had to comply with Covid19 rules, the interactive lectures, originally designed for the classroom, had to be reshaped first in a hybrid version, then to a full online mode. After closing the test series interesting patterns came to light on online/offline preferences, on individual/group-based strategies, on the success/applicability of certain test types and on the effects of competitive conditions (adaptation of rules, accommodation to timeframes, significance of benefits for winners, receipt of teacher feedback) between regular and part-time students.

KONCZOS ZSÓFIA

Benedek Elek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda,
Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Szakiskola, gyógypedagógus
zsofia.konczos@gmail.com

TÓTHNÉ ASZALAI ANETT

SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet, főiskolai docens
tothne.aszalai.anett@szte.hu

Pályatükör

Fiatallógopédusok társadalmi presztizse, elégedettsége

Kulcsszavak: lógopédus, pályakép, pályaelhagyás, elégedettség

Egy pedagógus számára a munkába állás első éveit nagy változásokkal járnak. Ebben az időszakban kerül egyensúlyba a felsőoktatásban megszerzett elméleti tudás és a mindennapi gyakorlat. Az első munkahelyen kulcsfontosságú a generációk együttműködése, hiszen a tapasztalattal rendelkező szakemberek támaszt és modellt nyújthatnak a fiatalok számára. Az utóbbi években jelentős méreteket öltött a pályaelhagyás, ez alól a gyógypedagógia területe sem kivétel. A gyógypedagógusok pályautójával több kutatás is foglalkozott, ám kimondottan lógopédusokra koncentráló felmérés nem ismert. Kutatásunkban a pályakezdő lógopédusok társadalmi megbecsülését, elégedettségét kívántuk feltárni.

Kutatási kérdéseink: A diplomaszerezést követően a lógopédusok milyen munkaterületeket preferálnak? Milyennek érzik az anyagi-, illetve társadalmi megbecsültségüket? A munkahelyen megvalósuló mentorálás valóban mentorálást jelent-e számukra? A lógopédus pályán tervezik-e a jövőjüket? Az adatgyűjtést 25 kérdésből álló kérdőívvel végeztük. A vizsgálatban 73 fő lógopédus vett részt, akik az utóbbi öt évben szerezték meg diplomájukat.

Eredményeinket összegezve az látható, hogy a minta 48%-át mentorálják, többségüknek ez segíti munkáját. A válaszadók 74%-a érzi úgy, hogy anyagilag nem becsülik meg munkájukat, 30%-uk gondolkodik pályaelhagyáson.

Kutatásunk azt mutatja, hogy szükséges a pályakezdő logopédusok támogatási rendszerének átgondolása, jó gyakorlatok kialakítása.

Carreer Path Report

Social prestige and satisfaction of young speech and language therapists

Keywords: speech and language therapist, carreer path, dropout rate, social prestige and satisfaction

For a teacher, the first years of employment are a time of big changes. It is a period when the theoretical knowledge acquired in higher education is balanced with everyday practice. Intergenerational cooperation is key at the first job, as experienced professionals can provide support and a role model for young people.

In recent years, there has been a significant drop-out rate, and the field of special needs education is no exception. Several studies have looked at the career paths of special needs educators and therapists, but to our knowledge, no survey focused specifically on speech and language therapists. In our study we wanted to explore the social esteem and satisfaction of begginer speech and language therapists.

Our research questions: What kind of workplace do speech therapists prefer after graduation? How do they feel about their financial and social esteem? Is the mentoring program at their workplace a real support for them? Do they plan their future in the field of speech and language therapy?

The data was collected through a 25-question questionnaire. A total of 73 speech and language therapists who had graduated in the last five years participated in the survey.

Summarizing our results, we can see that 48% of the sample is mentored, and it helps the majority of them in their work. 74% of the respondents feel that their work is not appreciated financially, and 30% are thinking about giving up their career.

Our research shows that there is a need to rethink the support system for early career speech and language therapists and to develop best practice.

KOVÁCS-KRASSÓI ANIKÓ
Móra Ferenc Múzeum, muzeológus
krassoi.aniko@gmail.com

Egy életmű, több perspektíva, új generáció. Móra Ferenc életműve új hangsúlyokkal

Kulcsszavak: irodalmi kánon, múzeum, regionális kultúra

Móra Ferenc író, költő, újságíró művei egyre inkább kezdenek kikerülni a köznevelésből, ikonikus írásai egyre kevésbé ismertek. Mára már csupán az alsó tagozatban lehet találkozni a műveivel, holott a 20. század egyik polihisztoraként tartható számon. Lassan eltűnőben vannak azok a generációk, amelyek közös emlékezetének része lehetett a *Kincskereső kisködmön* Gergője, ugyanakkor megjelenhet egy olyan generáció, amely számára ismertté válhat Móra újságírói tevékenysége, természetvédő karaktere vagy éppen nemrégiben felbukkant szerelmes versei. Megtörténhet mindez a róla elnevezett szegedi múzeum kezdeményezéseként, elsősorban a regionális kultúra erősítése érdekében, de célszerű volna a köznevelésben – a megváltozott olvasási szokásokat szem előtt tartva – elérni a középiskolás korosztályt, s megmutatni Móra sokoldalúságát.

Az előadás, és a mögötte álló kutatás arra keresi a választ, lehet-e egy író vagy egy írói pályát újrapozicionálni egy új generáció olvasási szokásainak figyelembevételével. Lehet-e, s főként van-e létjogosultsága „újrakanonizálni” egy életművet?

A life's work, Several Perspectives, a New Generation. The oeuvre of Ferenc Móra with new emphasis

Keywords: literary canon, museum, regional culture

The works of Ferenc Móra, writer, poet and journalist, are increasingly disappearing from public education, and his iconic writings are becoming less and less known. Nowadays, his

works are available only in lower grades, even though he is considered one of the polymaths of the 20th century. The generations who may have shared a memory of Gergő from *Gergő the Treasure Hunter* are slowly disappearing, but there may be a new generation emerging that is familiar with Móra's journalistic work, his conservationist character, or his recently discovered love poems. This could be an initiative of the Szeged Museum named after him, primarily to strengthen regional culture, but it would also be useful to reach out to secondary school students in public education, to address changing reading habits, and to show Móra's versatility.

The presentation and the research behind it seeks answers to the question of whether it is possible to reposition a writer or a literary career in light of the reading habits of a new generation? Is it possible and, above all, is it worthwhile to 're-canonise' an oeuvre?

KOVÁCSNÉ BICZÓ KLAUDIA
ELTE PPK, PhD-hallgató
biczo.klaudia@ppk.elte.hu

A kultúráközvetítés speciális módja – a falugondnokok tevékenysége a kisteleplüléseken

Kulcsszavak: aprófalvak, kultúráközvetítés, személyközi kapcsolatok

Magyarország településeinek közel egyharmada aprófalva, amelyeknek sajátos demográfiai, szociális és kulturális helyzetük van. Ennek megismerése fontos elem ahhoz, hogy az itt élők elvándorlását megállítsuk és segítsük mindennapi életüket, legyen szó akár szociális ellátásról, akár a kultúrához való hozzáférésről és kultúrafogyasztásról, akár oktatásról, vagy az élethosszig tartó tanulás lehetőségéről. Ezen települések életében nagy jelentőséggel bírnak a személyközi kapcsolati hálók és a közösségben megjelenő társadalmi tőke.

Ennek egyik fontos eleme a falugondnoki szolgálat, amelyet egy 2022 tavaszán lefolytatott kvalitatív és kvantitatív elemeket is tartalmazó kutatás keretében vizsgáltunk. Ennek egyik egysége a kultúráközvetítéssel kapcsolatos tevékenységekkel foglalkozott. Előadásomban, illetve a tanulmány keretein belül e kutatási eredményeim mentén mutatom be az aprófalvak speciális helyzetét és a falugondnoknak a kultúráközvetítésben betöltött szerepét.

A Special Form of Cultural Mediation - The activities of village guardians in small villages

Keywords: small villages, cultural mediation, interpersonal relations

Almost one third of Hungarian settlements are small villages, which have a special demographic, social and cultural situation. Understanding this is an important element to stop the migration of people living in these areas and support them in their daily lives, whether it is social care, access to culture and cultural consumption, education or lifelong learning.

Interpersonal networks and social capital in the community are of great importance in the life of these communities.

An important element of this is the village guardianship service, which was examined in a study with both qualitative and quantitative elements, one of which concerned cultural mediation activities, conducted in spring 2022. In my presentation, and within the framework of this study, I will present the results of this research in order to illustrate the special situation of small villages and the role of village guardians in cultural mediation.

MEDGYESI KONSTANTIN
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, adjunktus
medgyesi.konstantin@szte.hu

A gyermekkor hatása a politikus tevékenységére – intragenerációs mobilitás Grósz Károly életútjában

Kulcsszavak: gyermekkor, intramobilizációs mobilitás, társadalomtörténet, rendszerváltás

Grósz Károly munkáscsaládból származik. Gyermekkori trauma számára, amikor 1944-ben a 14 éves ifjú közvetlen közletről látta a miskolci állomáson, ahogy nyilas aktivisták és felbérelt lumpenproletárok deportált zsidókat bántalmaztak. Ez az emlékkép a rendszerváltás időszakában is kísérti.

Grósz 1949-ben főfoglalkozású kommunista funkcionárius lesz. A korábbi négy esztendőben nyomdászként dolgozott. Ezt a változást társadalomtörténeti szempontból intragenerációs mobilitásként jellemezhetjük. 1956-57-ben, a forradalmat követően egy rövid időre úgy tűnik, hogy visszatér a nyomdászathoz, de végül nyugdíjas koráig marad pártfunkcionárius.

Az előadásban azt igyekszem elemezni, hogy Grósz Károly, az utolsó magyar főtitkár tevékenységére miként volt hatással a gyermek- és az ifjúkor. Azt is vizsgálom, hogy Grósz Károly főtitkársága alatt, a rendszerváltás előtti években a generációs kérdések mennyire bírtak közvetlen politikai hatással, s mindez miként befolyásolta a rendszerváltó folyamatot.

The Impact of Childhood on the Activities of a Politician - Intragenerational mobility in the Károly Grósz's life

Keywords: childhood, intragenerational mobility, social history, the regime change

Károly Grósz comes from a working-class family. For him, it was a childhood trauma when, as a 14-year-old in 1977, he witnessed firsthand the abuse of deported Jews by Arrow Cross activists and hired lumpenproletarians at Miskolc station. This memory haunted him even during the period of regime change.

Grósz became a full-time communist functionary in 1949. In the previous four years he had worked as a printer. From a social-historical perspective, this change can be described as intragenerational mobility. In 1956-57, after the revolution, he briefly returned to printing, but remained a party functionary until his retirement. In this presentation, I will try to analyse how the activities of Károly Grósz, the last Hungarian Secretary General, were influenced by his childhood and youth. I will also examine to what extent generational issues had a direct political impact during Károly Grósz's time as General Secretary, in the years before the regime change, and how this influenced the regime change process.

MITNYÁN LAJOS

SZTE JGYPK Német és Német Nemzetiségi Tanszék, főiskolai docens
mitnyan.lajos.csaba@szte.hu

A szakadék két oldala.

A generation gap mint kulturális tapasztalat.

Kulcsszavak: Generáció-konceptiók, identitás, kötődés, generációs szakadék, kultúraszociológia, kultúrafilozófia

Az előadás kiindulópontja a 20. századi generáció-diskurzus egyik legmeghatározóbb, azt szinte uraló terminusa, a generation gap (generációs szakadék) vizsgálata, melynek során először Mannheim Károly és Margaret Mead kultúraszociológiai és kultúrafilozófiai kutatásaira építve történeti és kulturális kontextusba helyezzük a fogalmat. Szemügyre vesszük, milyen változások vezettek a generációfogalom neutrális történeti megközelítésétől annak kulturális-egzisztencialista paradigmájáig, amelyek mára az Y-, Z- majd Alfa-generációs diskurzusban kulmináltak. Ma a generációs viták már messze nem csak arról szólnak, hogy a fiatalabb generációk pozicionálni próbálnák magukat a társadalomban, és ennek során elhatárolnák magukat a korábbi generációktól, hanem arról, hogy a) értékrendbeli, b) esztétikai kritériumok, és c) az általuk használt technológiák révén áthidalhatatlan szakadékok tárulnak fel a generációk között. Az előadás a három szempontot megvizsgálva amellet érvel, hogy a technológiai fejlődés sebessége oda vezet, hogy a szülők és gyermekeik világa, értékrendje a digitalizáció, a mesterséges intelligencia, a robotika térnyerése következtében már egyre kevésbé hasonlítanak egymásra, azaz nincsenek meg azok a közös alapok, melyek a kölcsönös megértést lehetővé tennék. Az előadás záró része a Z-generáció kultúratudományi vizsgálatával arra tesz kísérletet, hogy olyan közös alapokat és közös élményeket keressen, amelyek a kölcsönös megértésének forrásai lehetnek.

Two Sides of the Divide. The generation gap as a cultural experience.

Keywords: generation concepts, identity, attachment, generation gap, cultural sociology, cultural philosophy

The starting point of the presentation is the examination of one of the most influential and almost dominant concepts in the generational discourse of the 20th century, the generation gap, where we first place the term in a research context of cultural sociology and cultural philosophy by Károly Mannheim and Margaret Mead. We take a look at the changes that have led from the neutral historical approach to the concept of generation to its cultural existentialist paradigm, which now culminates in the Y, Z and Alpha generation discourse. Today, generational debates are no longer just about younger generations trying to position themselves in society and thereby distancing themselves from earlier generations, but about a) values, b) aesthetic criteria and c) the technologies they use, which reveal unbridgeable gap between the generations. Looking at the three aspects, the presentation argues that the speed of technological development means that the worlds and values of parents and children are becoming less and less similar to each other due to the rise of digitization, artificial intelligence and robotics; i.e. they do not have common ground anymore, that would enable mutual understanding. The last part of the presentation aims to find common foundations and common experiences with a cultural study of Generation Z, which can be a source of mutual understanding.

MOHOS EDINA
ELTE PPK, doktorandusz
edina4pg@student.elte.hu

„Így változik a szabadidő” – avagy a médiatér hódítása

Kulcsszavak: ifjúság, informális tanulás, szabadidő-felhasználás, kultúrafogyasztás

Katonai, szervezetfejlesztői fogalommal élve VUCA (Volatile, Uncertain, Complex, Ambiguous) világban élünk, amelyet állandó gyors és hirtelen változások jellemeznek. Az elsősorban technológiai változások talán az ifjúsági korosztályt érintik leginkább. A digitalizáció, a különböző online platformok térnyerése évtizedek óta hatást gyakorol a szabadidő-eltöltési, illetve a kultúrafogyasztási szokásokra. Emiatt a közművelődési és kulturális intézményeknek számos, könnyen elérhető, passzív és rekreatív szórakozási lehetőséggel kell versenyezniük a célcsoport figyelméért. Előadásomban, illetve a tanulmány keretein belül korábbi, vegyes módszertannal végzett kutatásaim eredményei mentén mutatom be a probléma forrásait, a szabadidőfelhasználás modern jellemzőit, illetve az alkalmazkodási lehetőségeket. Kitérek a fiatalok modern szórakozási szokásai mellett a közművelődési intézményekben tapasztalt kihívásokra is, valamint az egész életen át tartó tanulás, kifejezetten az informális tanulás gyakorlati megvalósulásaira, kiemelve annak pozitív hatásait.

"How Leisure Time is Changing" - The conquest of media space

Keywords: youth, informal learning, freetime activities, cultural consumption

In military, organisational development terms, we live in a VUCA world of constant rapid and sudden change. The youth are perhaps the most affected by these changes, which are mainly technological. Digitisation and the expansion of various online platforms have been influencing leisure time and cultural consumption patterns for decades. For this reason, public cultural and leisure institutions have to compete for the attention of this target group with a wide range of easily accessible passive and recreational entertainment options. In my

presentation, based on my study, I will showcase the sources of the problem, modern characteristics of leisure consumption and adaptation options, based on the results of my previous research using various methods. In addition to the modern leisure habits of young people, I will also discuss the challenges that young people have to face in public cultural institutions and the practical implementation of lifelong learning, specifically informal learning, highlighting its positive effects.

ORBÁN HEDVIG
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék,
Szent-Györgyi Albert Agóra, oktató, igazgató
orbanhedi@agoraszeged.hu

Generációs hidak a közművelődésben

Kulcsszavak: mentor, munkacsoport, digitális kompetencia, önkéntesség, motiváció

A közművelődési intézmények célja: a látogatók minél szélesebb korosztályának, több generációnak a megszólítása, számukra kulturális programok szervezése, közösségek létrehozása. Jelentős kihívás egy közművelődési munkahelyen a különböző generációkhoz tartozó szakemberek, munkatársak hatékony közös munkájának a megteremtése is.

Összefoglalóban a következő kérdésekre keresem a választ a hazai közművelődési intézmények munkáját vizsgálva:

1. A generációk jellemzőinek megismerését követően az információkat hogyan tudjuk beépíteni a közművelődési szakmai kínálatba?
2. Milyen kultúrafogyasztási szokások és igények jellemzik a különböző generációkat?
3. Milyen választ várhatunk ezen igényekre a hazai közművelődési intézményrendszerből?
4. A generációk sajátosságaira építve hogyan tudunk hatékony munkahelyi együttműködést kezdeményezni?
5. Hogyan tudjuk összekapcsolni és motiválni a különböző korosztályú munkavállalókat?
6. A generációk közötti együttműködés milyen konkrét tevékenységi formákban valósítható meg?

Generational Bridges in Culture and Popular Education

Keywords: mentor, teamwork, digital competence, volunteering, motivation

The purpose of cultural institutions: Addressing visitors of the widest possible age group, drawing attention of several generations, organising cultural events for them, and creating communities.

Creating effective cooperation between colleagues from different generations is a significant challenge in a cultural institution.

In my summary, I am looking for answers to the following questions, examining the activities of Hungarian cultural institutions.

1. After getting to know the characteristics of generations, how can we incorporate the information into the cultural work and cultural offer?
2. What kind of habits of cultural consumption characterise the different generations?
3. What kind of response can we expect to these needs from the domestic system of cultural institutions?
4. How can we initiate effective workplace cooperation based on characteristics of different generations?
5. How can we connect and motivate employees of different ages?
6. In what kind of particular activity can we attain inter-generational cooperation?

PÉTERFI RITA
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, főigazgató
peterfi.rita@gmail.com

WITTINGER ÁGNES
Oktatási Hivatal, szakmai munkatárs, ELTE, egyetemi hallgató
wittingeragi@gmail.com

Olvasási szokások és értékpreferencia

Kulcsszavak: olvasásszociológia, olvasási szokások, értékrendszer, felnőttek, kutatás, Magyarország

A magyarországi olvasásszociológiai kutatásokból jól kirajzolódnak azok a változások, amelyek az elmúlt hatvan évben a hazai felnőtt népesség olvasási szokásai terén végbementek. Az 1985 és 2019 közötti években néhány alkalommal lehetőség nyílt az olvasási, könyv- és könyvtárhasználati szokások feltérképezése mellett az olvasási aktivitás és a preferált értékek összefüggéseinek vizsgálatára is.

A kutatási adatok által betekintést nyerhetünk az adott évtized értékvilágába, nyomon követhetjük, hogy a politikai, gazdasági és társadalmi változások milyen lenyomatot hagytak a vizsgált populáció értékválasztásán. Az előadás fókuszában az a 2019-es országos reprezentatív vizsgálat áll, amelynek értékpreferenciával összefüggő adatait most mutatjuk be és publikáljuk először.

Reading Habits and Value Preferences of the Hungarian Adult Population

Keywords: reading sociology, Hungarian reading habits, value system, adults, research, Hungary

Sociological research on reading in Hungary clearly shows the changes that have taken place in the reading habits of the Hungarian adult population over the last sixty years. In addition to examining book and library use and reading habits, in the years between 1985 and 2019, there have been a few occasions when it has also been possible to examine the relationship between reading activity and preferred values.

The research data provide an insight into the values of the decades and allow us to trace the impact of political, economical and social changes on the values of the examined population. The focus of this presentation is the 2019 National Representative Survey, from which the data on value preferences are presented and published for the first time.

PETZNÉ TÓTH SZILVIA
SZE Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi
Kar, adjunktus, mb. tanszékvezető
toth.szilvia@sze.hu

CSISZÁR VIKTÓRIA
Weöres Sándor Általános Iskola, Pápa, napközis nevelő
csiszar.viktoria011235@gmail.com

Tudástranszfer az alsó tagozatos matematika oktatásban

Kulcsszavak: tudástranszfer, együttműködés, élethosszig tartó tanulás, projektoktatás

A hagyományos tanítási-tanulási formákat megkérdőjelezve fogtunk bele egy olyan kutatásba, amely a projektmunkát és a tudástranszfert veszi alapul. A jelenkor oktatáskutatása a tudástranszfert és az élethosszig tartó tanulást helyezi előtérbe az oktatás során. Az oktatásfejlesztő tevékenységünk a gondolkodás fejlesztéséhez kapcsolódik. Sikerül-e a gyerekeknek a mindennapi élet problémáinak megoldásához felhasználni a matematika órán tanultakat? Ennek kiderítésére egy olyan mérés elvégzését tervezzük a gyerekekkel, hogy az eddig megszokott oktatási környezetben melyik típusú feladatokat oldják meg pontosabban és nagyobb sikerrel. A hagyományosabb, matematikai formulákkal megadott feladatokat, vagy a szöveges feladatokat, valós helyzetbe ágyazottakat. A mérés eredményei alapján javaslatokat teszünk és projektötleteket dolgozunk ki, hogy a mindennapi életben is megtalálják a matematikát, és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésével sikeresebb feladat- és problémamegoldókká váljanak életük során.

Knowledge Transfer in Elementary Mathematics Education

Keywords: knowledge transfer, cooperation, lifelong learning, project education

Questioning the traditional forms of teaching and learning, we embarked on a research based on project work and knowledge transfer. Current educational research emphasizes knowledge transfer and lifelong learning during education. Our educational development activities are related to the development of thinking. Do the children manage to use what they learned in mathematics class to solve problems in everyday life? To find this out, we plan to carry out a survey with the children to see which types of tasks they solve more accurately and with greater success in the usual educational environment: the more traditional tasks given with mathematical formulas, or those embedded in word problems and real-life situations. Based on the results of the survey, we make suggestions and project ideas, so pupils can find mathematics in everyday life and solve more successfully tasks and problems throughout their lives by developing problem-solving thinking.

RADICS KRISZTINA
EKKE, tanársegéd
radics.krisztina@uni-eszterhazy.hu

Az olvasási szokásokat befolyásoló tényezők vizsgálata a felnőtt korosztály körében

Kulcsszavak: olvasásnépszerűsítés, olvasási szokások, olvasáskutatás

Az elmúlt évek országos reprezentatív felméréseinek eredményei, amelyek az olvasási- és könyvtárhasználati szokásokat vizsgálták, számszerűen is alátámasztják azt a jelenséget, amelyet a mindennapok során tapasztalunk: a magyar lakosság alacsony olvasási aktivitását. Habár az utolsó két mérés (2017 és 2019) között valamivel nőtt a rendszeresen olvasók aránya, még így is kevéssel van 10% felett. Az olvasóvá nevelés elsődleges színtere a családról áttevődött az iskolára és a könyvtárakra, hiszen a jelenleg gyermeket nevelő korosztály körében sem játszik sok esetben hangsúlyos szerepet a könyv és az olvasás. Ezért amellett, hogy a fiatal generációt pedagógusként vagy könyvtárosként próbáljuk olvasóvá nevelni, a felnőtt korosztályt célzó olvasásnépszerűsítő tevékenységek egyaránt fontosak. A könyvtárak, könyvtárosok folyamatosan tesznek erőfeszítéseket az olvasási kedv felkeltésének érdekében. Kutatásomban célul tűztem ki azoknak a tényezőknek a feltárását, amelyek hatással vannak a felnőtt lakosság olvasási szokásaira, keresve azokat a szempontokat, amelyek bővíthetik az olvasási aktivitás növelését célzó programok hatékonyságát. Előadásomban bemutatom egy kérdőíves felmérés eredményeit, amelyet a felnőtt korosztály körében végeztem.

Exploring Factors Influencing Reading Habits among Adults

Keywords: promoting reading, reading habits, reading research

The results of national representative surveys of reading and library habits in recent years provide numerical evidence of a phenomenon that we experience in everyday life: the low reading activity of the Hungarian population. Although the proportion of regular readers has

increased slightly between the last two surveys (2017 and 2019), it is still just over 10%. The primary arena for readers' education has shifted from the family to schools and libraries, as books and reading are not often a priority for the current generation of parents. Therefore, while teachers and librarians are trying to educate the young generation to become readers, reading promotion activities aimed at adults are equally important. Libraries and librarians make constant efforts to encourage reading. In my research, I aimed to identify the factors that influence the reading habits of the adult population, looking for aspects that can enhance the effectiveness of programmes aimed to increase reading activity. In my presentation, I will showcase the results of a questionnaire survey among adults.

SZIRMAI ÉVA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, főiskolai docens
szirmai.eva@szte.hu

„...egyba zutunk”
**Egyes tömegműfajok retorikai és színpadi újraértelmezése
(Böröcz – Pálinkás – Szigeti: *Éneklő fiatalok*)**

Kulcsszavak: görög migráció, kultúrpolitika, sportpolitika, kórosszínház, tömegdal

2021 augusztusában a Trafó Kortárs Művészetek Háza adott otthont a *Görög Befogadás – migrációs történetek tegnap és ma* című fesztiválnak. Ennek a változatos műfajú műsorozatnak minden darabjában megjelenik két korszak (a 40-es évek vége, amikor mintegy hétezer görög menekültet fogadott be Magyarország – és napjaink) közelítése egymáshoz. Az *Éneklő fiatalok* három központi motívum (sport, befogadás, művészetpolitika) köré szerkesztett kórosszínházi előadás, amely éppen a műfaj megújításával teremt szerves kapcsolatot két generáció között. A tömegdalok igazi virágkora az 50-es évekre tehető. A tömegkultúra e jellegzetes műfaja változatos, többek között színpadi formákban is teret nyert, de – ellentétben a klasszikus folklóralkotásokkal – nagyfokú intézményesültség és politikai-ideológiai elköteleződés jellemzi. Ezt a hagyományt értelmelte újra az *Éneklő fiatalok* három szerzője és előadói, megújítva/létrehozva a kórosszínház műfaját és formai kereteit, az általuk NER-popként definiált kulturális jelenség elemeinek felhasználásával. Előadásomban azokat a vonatkozásokat igyekszem feltárni, amelyek egyrészt egy (anakronisztikusnak tetsző) előadásmód és műfaj továbbélését, másrészt a tömegdal és napjaink (generációs) tömegkultúrája közötti egybejátszásokat mutatják.

"... we are the same"

**Rhetorical and Theatrical Reinterpretation of Some of the Mass Genres
(Böröcz – Pálinkás – Szigeti: Singing Youth)**

Keywords: Greek migration, cultural politics, politics of sport, choral theatre, mass song

In August 2021, the Trafó House of Contemporary Arts hosted the festival Greek Inclusion – Migration Stories Yesterday and Today. In all the performances this cross-genre programme offered, two eras (the late 1940s, when about seven thousand Greek refugees were taken in by Hungary, and today) are presented as they converge. Singing Youth is a choral theatre performance structured around three central themes (sports, the reception of migrants, the politics of art), which creates an organic link between two generations precisely by the renewal of the genre. The real golden age of mass songs was the 1950s. This characteristic genre of mass culture has found a variety of forms, including theatrical ones, but, unlike classical folklore, it is characterised by a high degree of institutionalisation and political-ideological commitment. This tradition has been reinterpreted by the three authors and performers of Singing Youth who have renewed/redefined the genre and structural framework of choral theatre, using elements of the cultural phenomenon they have associated with the NER*-pop. In my presentation, I will try to explore aspects that show on the one hand, the survival of a (seemingly anachronistic) performance style and genre and, on the other hand, the interplay between the mass song and the (generational) mass culture of our time.

*System of National Cooperation

T. MOLNÁR GIZELLA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, főiskolai tanár
tmolnarg@gmail.com

Az intergenerációs tanulás értelmezése történeti kontextusban

Kulcsszavak: intergenerációs tanulás, történelmi előzmények, közösségi művelődés, falujáró mozgalmak, Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma

Manapság az élethosszig tartó tanulás kapcsán egyre több szó esik a generációk közti tanulásról. Egyre nagyobb jelentőséggel bír a gazdasági, kulturális, társadalmi szervezetekben, a tanulással, különösen a felnőttképzéssel, valamint a szervezeti kultúrával foglalkozó szakirodalomban, de általánosságban a közbeszédben és a különböző médiumokban is – többnyire valamiféle nívumként, új szempont, módszer alkalmazásának kontextusában. Noha valóban fontos szerepe van különösen a nem formális tanulás támogatásában az egymástól való és a generációk közötti tanulásnak már csak az eltérő élettapasztalatok okán is, a jelenség korántsem új. Elég, ha csak a 19. század társadalmi önszerveződésen alapuló közösségi művelődési színtereire gondolunk példaként (olvasóköri, gazdaköri, munkásegyletek, nőegyletek), valójában azonban a különböző generációk egymástól tanulása egyidős az emberiséggel. De értelmezhetünk ebben a kontextusban olyan jelenségeket is, mint a néprajzi kutatások, Bartók és Kodály népzenei gyűjtőmunkája, vagy éppen a húszas-harmincas évek falujáró mozgalmi, amelyek közül kiemelkedik, és városunkhoz, egyetemünkhöz is kapcsolódik a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma.

Jelen előadás arra tesz kísérletet, hogy ezekből a történeti előzményekből felvillantson néhányat, érzékeltetve azt is, hogy van mire alapozni a napjainkban, amikor a generációk közötti kölcsönös tanulási kapcsolatokról és interakciókról gondolkodunk.

Interpreting Intergenerational Learning in a Historical Context

Keywords: intergenerational learning, historical precedents, learning societies, village movements, Szeged Youth Art College

Intergenerational learning is present in contemporary academic discussions on lifelong learning with an increasing frequency. The term is gaining traction in economic, cultural and social bodies, in literature on adult education and organizational culture, and also in everyday discussions and the media, often presented as a novelty, a new perspective on and method of learning. Although generations learning from and about each other is indeed important in the context of non-formal learning, especially due to their different experiences, the phenomenon is far from being new. We could mention the self-organizing learning societies emerging in the 19th century (reading clubs, farmers' clubs, labour associations, women's leagues), but in truth, intergenerational learning is as old as humanity itself. Intergenerational learning can also serve as a context to interpret phenomena such as the folklore research carried out by Béla Bartók and Zoltán Kodály, or the so-called village movement of the 1920s-30s, a notable example of which is connected to our city and our university, namely, the "Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiuma" (Szeged Youth Art College). My presentation attempts to highlight a few of these historical antecedents, primarily to showcase how these can serve as foundations for interactions and mutual intergenerational learning processes in a contemporary context.

TÓTH BALÁZS SZABOLCS
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, egyetemi hallgató
tothbalazso4@gmail.com

Intergenerációs tanulás és tudásmegosztás közfeladatot ellátó szervezetekben

Kulcsszavak: kompetencia, intergenerációs tanulás, munkahelyi mentorálás

Napjainkban az intergenerációs tanulás, a különböző generációk egymás közötti tudásátadása egyre inkább szükségessé válik a szervezetek eredményes működése érdekében. A nyugdíjkorhatár kitolódása, az idősebb generációk aktivitása miatt egyre több generáció dolgozik együtt a szervezetekben, jelenleg a Baby Boomer, az X, az Y és a Z generációk is jelen vannak a munkahelyeken. A különböző generációk tudása, ismeretei, képességei, attitűdjei, vagyis kompetenciái azonban egyediek és értékesek, elsajátításuk erőforrásokat igényel. Ezért egyre nagyobb hangsúlyt kap az egyes generációkhoz köthető kompetenciák megtartása, megőrzése és gyarapítása. Kutatásom ennek megfelelően arra irányul, hogyan látják egymás kompetenciáit az egyes generációk a munkahelyeken és hogyan valósul meg közöttük a tudásátadás, az intergenerációs tanulás. Vizsgálódásom a munkaerőpiacon még aktív X, illetve a munkaerőpiacon már aktív Z generációra fókuszál; mivel nem egymást közvetlenül követő generációkról van szó, így jelentősebb lehet közöttük a különbség, mint az X és Y vagy akár az Y és Z generáció között. Kutatásomat nonprofit, közfeladatot ellátó szervezetekben, az oktatási, a kulturális és a közszolgálati szférában végeztem, mivel ezek az intézménytípusok kevésbé vannak az emberi erőforrás menedzsment vizsgálatok fókuszában, mint a forprofit szervezetek, vállalatok. Kvalitatív módszert, ezen belül fókuszcsoporthoz és páros interjúkat alkalmaztam. Öt szervezetnél, hét interjú keretében 22 munkavállaló tapasztalatait és véleményét ismertem meg. Legfontosabb megállapításaim szerint vannak olyan kompetenciák, amelyek egy adott generációra inkább jellemzőek, mint más generációkra. Az is igazolódott, hogy a vizsgált szervezetekben nincs megfelelő hangsúly az intergenerációs tanulás szervezeti szintű ösztönzésén, a spontán megvalósuló tudásmegosztás jóval általánosabb.

Intergenerational Learning and Knowledge Transfer in Public Sector Organizations

Keywords: competence, intergenerational learning, workplace mentoring

Intergenerational learning, where members of different generations share knowledge with each other, nowadays has become an essential part of organizations to operate successfully. As a result of raising the retirement age and older generations being healthier and more active, more and more members of different generations work together in companies and organizations. Baby boomers, generation X, Y and Z are all active parts of the working environment. However, the knowledge, skillset, attitude (in short: competencies) of different generations are unique, but their mastery requires resources, hence there is a great emphasis on acquiring, maintaining and increasing the competencies associated with different generations.

This research aims to explore how members of certain age groups judge competencies of different generations at their workspace and how intergenerational learning is done. I put my focus on still active members of Generation X and already active members of Generation Z since these two do not come after one another, therefore there should be greater differences than for example between X and Y, or even Y and Z. The research has been carried out in the non-profit sector's educational, cultural and civil service organizations, because researchers on human resources rarely target this sector. I used a qualitative approach, more specifically focus group method and double interviews. At five different organizations I had carried out seven interviews with 22 participants and asked questions about their experiences and opinions. One of the core conclusions was that there are several competencies, which are more distinctive to one generation than the other. It has been also proven, that there is little to no emphasis on intergenerational education in these organizations, spontaneous acquisition of knowledge is more common.

TÓTH MÁTÉ

Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár és PTE, igazgató, adjunktus
toth.mate@pmk.hu

Társadalmi mobilitás és könyvtárhasználat

Kulcsszavak: társadalmi mobilitás, közkönyvtár, könyvtárhasználat

A könyvtár magát hagyományosan olyan intézményrendszernek tekinti, amely hozzájárul a különböző státuszú, vagyoni helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének megteremtéséhez. Mindenkinek hozzáférést kínál az információs javakhoz, azoknak is, akik társadalmi helyzetük, vagy addig felhalmozott kulturális tőkéjük okán szűkölködnek abban.

A 2017-ben és 2019-ben *Az én könyvtáram* projekt keretében, országos reprezentatív mintán elvégzett kutatások igazolták, hogy a felsőfokú végzettségűek körében magasán felülreprezentáltak a könyvtárhasználók. Ez azt sugallja, hogy a könyvtár a szociális funkciójának csak igen korlátozott mértékben képes eleget tenni. A tanulmány arra keresi a választ, hogy a könyvtárhasználathoz való viszony hogyan alakul több generációt átívelően, közvetve pedig hozzájárul-e ahhoz, hogy az alacsonyabb végzettségű felnőttek gyerekei képesek legyenek nagyobb szeptét élvezni az információs javakhoz való hozzáférés adta előnyöknek.

A 2017-es és 2019-es országos olvasáskutatás adatai alapján a szülők iskolai végzettségének függvényében vizsgálom a gyermekek könyvtárakhoz való viszonyulásának alakulását. A felsőfokú végzettségű szülők gyerekei nagyobb arányban válnak-e könyvtárhasználókká? Mennyiben tudható be mindez a szülők könyvtárhoz való viszonyának és mennyiben külső tényezők függvénye?

Social Mobility and Library Use

Keywords: social mobility, public library, library use

Libraries interpret their roles within society as institutions that contribute to create equal opportunities to people with different social and economic background. The library system provides equal access to information goods for all regardless of social status and the cultural capital. previously accumulated

In 2017 and 2019, the Municipal Library of Budapest conducted a national representative survey under the umbrella of My Library project. Data proved that the rate of library users is heavily overrepresented among people with higher educational background. It suggests that the library system can meet its social responsibilities only on a very limited level. The paper analyses the relation to library services of people with different educational and intergenerational background based on the data of surveys, mentioned above.

On what level is the library able to contribute to make information equally accessible for children, whose parents have a lower educational background? Are those, who's parents are highly educated, more likely to become library users, according to 2017 and 2019 national representative data? On what level is this depend on the parents' relation to library services and what level is it due to other external factors?

ÚJVÁRI EDIT

SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, tanszékvezető egyetemi docens
ujvari.edit@szte.hu

KIRÁLYKUTI ANNA

SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, egyetemi hallgató
kiralykuti.anna@gmail.com

Generációk viszonya a lokális értékekhez Szeged Klebelsberg-telepen

Kulcsszavak: közösség, lokális hagyományok és identitás, idős és fiatal generációk, projektterv

A Szeged Klebelsberg-telepi lakosság az 1920-as években felépülő városrészben alakította ki élénk közösségi életét. Az ebben gyökerező lokális tradíciók és értékek a rendszerváltozást követően (az 1990-es évektől kezdődően) motivációt jelentettek a városrész civil közösségi életének újjászervezéséhez, intézményi kereteinek kialakításához, Klebelsberg Kuno tiszteletének felelevenítéséhez. Viszont a hagyományok fenntartása az idősebb generáció munkájának köszönhető, a fiatalabb nemzedékek nem, vagy csak kis részben kapcsolódnak be a közösségi programokba. Az előadás ennek okait helyezi fókuszba, a témára vonatkozó interjúkutatást is hasznosítva. Valamint ismertetünk egy olyan projekt-tervezetet, amely a fiatalokat célozza: a program a középiskolás generációnak a lokális értékek ismeretébe való bevonására irányul.

Generations' Attitudes to the Local Values in Szeged Klebelsberg-Settlement

Keywords: community, local traditions and identity, older and younger generations, project plan

The population of Szeged Klebelsberg-Settlement developed a lively community life in the district built in the 1920s. The memory of these local traditions and values was the motivation for the reorganisation of the civil community life of the district, the development of its institutional framework and the revival of the honour of Kuno Klebelsberg after the regime change in the 1990s. However, it is the work of the older generation that has kept these traditions alive, while the younger generations are not or only partially involved in these community programmes. The presentation will focus on the reasons for this, drawing on interview research on the subject. A proposed project targeting young people will also be presented: the planned programme aims to engage the secondary school generation in local values thus strengthen their local identity.

URBANIK TÍMEA
SZTE JGYPK Művelődéstudományi Tanszék, főiskolai docens
molnarne.urbanik.timea@szte.hu

Olvasó generációk, generációs olvasmányok. A 2022-es szegedi olvasáskutatás toplistái

Kulcsszavak: olvasáskutatás, felső tagozat, középiskola, olvasási szokások, generációs olvasmányok

A KAPOCS Kutatócsoport 2022-es szegedi olvasáskutatásának felső tagozatosai mind digitális bennszülöttek, 2008 után született Alfa generációsok. A középiskolások pedig a Z generáció tagjai, 2004 után született tanulók. Válaszaik összevetése a 11 évvel korábbi szegedi és a 2017-es és 2019-es országos reprezentatív olvasáskutatás adataival generációs sajátosságok és trendszerű változások megfigyelését segíti. Az online kérdőív kitöltésében két általános iskola és három középiskola diákjai vettek részt.

Mit mutat a kedvenc olvasmányok listája, milyen kapcsolatban áll a kötelező olvasmányokkal, s az életkori sajátosságokkal? Milyen műfajok, szerzők, sorozatok, brandek irányába fogékony a felsős és a középiskolás korosztály? Vannak-e jelenleg generációs olvasmányok? S mindennek vannak-e szegedi, lokális vonatkozásai? Ezekre a kérdésekre keresi a válaszokat az előadás a közel 900 kitöltött kérdőív alapján.

Generations of Readers, Generations of Reading. Top lists of the 2022 Szeged Reading Survey.

Keywords: reading research, upper classes, secondary school, reading habits, generational reading materials

The upper grade students in the 2022 reading survey of Kapocs Research Group in Szeged are all digital natives: the Generation Alpha born after 2008. And the high school students belong

to Generation Z, students born after 2004. The comparison of their answers with the data from the reading survey in Szeged 11 years earlier and the data from the national representative reading surveys in 2017 and 2019 helps to observe generational characteristics and trend-like changes.

What does the list of favourite reading materials show, how does it relate to required reading and age characteristics? Which genres, authors, series and brands are the upper grade and high school age groups receptive to? Are there currently any generational reading materials? And does this all have a local, Szeged dimension? These are the questions the presentation will attempt to answer on the basis of almost 900 completed questionnaires.

TÁMOGATÓINK / SPONSORS

SZTE JGYPK Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar (www.jgypk.szte.hu)

Álomfogó Alapítvány (alomfogy.hu)

vinatus

SZŐLŐBIRTOK ÉS
PINCÉSZET

— *Villány*

Vinatus Szőlőbirtok és Pincészet (vinatus.hu)